

*Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și
Tehnologia Informației*

ANUAR STATISTIC DEZVOLTAREA COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA în anul 2022

Prezentul Raport este disponibil și în varianta electronică. Pentru a-l deschide accesați <http://anrceti.md/fileupload/62> "Anuarul statistic privind dezvoltarea comunicațiilor electronice în anul 2022" sau scanați QR codul cu ajutorul smartphone-ului sau al tabletei.

Cuprins:

Introducere	3
Sumar executiv	4
1. Evoluția pieței. Descriere generală.....	7
1.1 Dinamica veniturilor.....	7
1.2 Evoluția numărului de utilizatori finali	9
1.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și telefonie fixă.....	10
1.4 Dinamica investițiilor	11
2. Telefonie mobilă	13
2.1 Date generale – furnizori, tehnologii	13
2.2 Dinamica pieței cu amănuntul – venituri, utilizatori, trafic	13
2.3 Utilizatori și rata penetrare la 100 locuitori.....	16
2.4 Evoluția traficului mediu lunar per utilizator	19
2.5 Ratele de acoperire teritorială și a populației cu semnal mobil.....	20
3. Telefonie fixă	22
3.1 Date generale - furnizori	22
3.2 Dinamica pieței cu amănuntul	22
3.3 Număr de abonați și ratele de penetrare	23
3.4 Evoluția traficului	24
4. Internet fix și mobil	25
4.1 Date generale - furnizori	25
4.2 Dinamica veniturilor pe piața de Internet fix și mobil	25
4.3 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet fix.....	25
4.4 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet mobil.....	27
4.5 Date cumulative referitoare la utilizatori și ratele de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil	30
4.6 Număr de abonați, rate de penetrare și tehnologii utilizate pentru accesul la Internet fix.....	30
4.7 Număr de abonați și rata de penetrare ale serviciului de acces la Internet mobil	33
4.8 Venitul obținut din furnizarea serviciilor M2M (Machine-to-Machine).....	36
5. Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale	37
5.1 Date generale - furnizori	37
5.2 Dinamica pieței - venituri	37
5.3 Număr de abonați și rata de penetrare	39
6. Concluzii	40

Introducere

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare ANRCETI) publică pe pagina sa oficială, în fiecare an, până la 30 aprilie, Anuarul privind dezvoltarea comunicațiilor electronice în Republica Moldova pentru anul precedent, având principal scop aprecierea de ansamblu a tendințelor înregistrate atât la nivelul sectorului, cât și pentru fiecare categorie de servicii de comunicații electronice.

Raportul privind indicatorii principali din sectorul de comunicații electronice este realizat pe baza datelor statistice raportate de furnizorii care au obligația de a transmite către ANRCETI valorile indicatorilor corespunzători categoriilor de servicii de comunicații electronice, conform Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 33 din 17.11.2011¹.

În cuprinsul raportului, pentru fiecare categorie de servicii în parte, este evidențiat numărul de furnizori ale căror date statistice transmise au reprezentat baza de prelucrare și analiză în vederea obținerii indicatorilor agregați conținând date actualizate pentru perioada 2018-2022, precum și evoluțiile înregistrate.

În ceea ce privește prelucrarea, analiza și prezentarea datelor, evoluțiile indicatorilor sunt prezentate la nivel de an și, în funcție de rectificările realizate de către furnizori pentru datele statistice raportate către ANRCETI aferente perioadelor anterioare, raportul prezintă indicatorii actualizați/corecți corespunzători. Ratele de penetrare sunt calculate pe baza datelor referitoare la populație și gospodării publicate² de către Biroul Național de Statistică, până la data redactării prezentului raport.

În cazul în care cititorii au anumite comentarii, sugestii sau întrebări asupra conținutului și formatului prezentului anuar, acestea pot fi expediate la adresa electronică: raport.statistic@anrceti.md.

¹ Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 33 din 17.11.2011 cu privire la aprobarea formularelor rapoartelor statistice pentru furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice, modificată și completată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 75 din 29.12.2015.

² Sursa;

http://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice_POPrec_POP010/POP010100rd.px/

Sumar executiv

Evoluția pieței de comunicații electronice în anul 2022 indică o creștere moderată și o revenire la evoluțiile din perioada anterioară pandemiei, cererea robustă fiind în continuare alimentată de digitalizarea economiei și societății. Contextul macroeconomic dificil de la începutul anului 2022 s-a făcut simțit prin reduceri ale afacerilor care au afectat inclusiv sectorul comunicațiilor, astfel tendințele de creștere au devenit neconsistente. Din analiza dezvoltării pieței comunicațiilor electronice, la nivel național, din punct de vedere al dinamicii competitive și al eficienței induse de serviciile de telefonie fixă, telefonie mobilă, Internet fix și mobil, TV prin cablu, se reliefează următoarele:

1.1 Internet fix și mobil

- Potrivit datelor statistice colectate de către ANRCETI, în anul 2022 numărul de abonați la Internet fix a atins valoarea de 800 mii, în creștere anuală cu 4,9%, față de anul precedent.
- La nivel național, rata de penetrare la 100 de locuitori a ajuns la 30,7%, în timp ce rata de penetrare la 100 de gospodării a alcătuit 67,0%.
- Din totalul abonaților la Internet fix, 87% sunt conectați prin intermediul rețelei FTTx, 10,6% - prin xDSL, 2,1% - prin cablu coaxial (DOCSIS) și 0,3% - pe baza altor tehnologii.
- Disponibilitatea în creștere a rețelelor de fibră optică alimentează migrarea pe scară largă spre conexiunile rapide cu viteze de cel puțin 100 Mbps, necesare pentru economia și societatea țării. Astfel, datele statistice pentru anul 2022 arată că, numărul solicitanților care au ales serviciile de Internet fix cu viteze de peste 100 Mbps, a crescut cu 32,7%, comparativ cu finele anului 2021, și a alcătuit circa 335,5 mii, numărul celor care preferă viteze cuprinse între 30-100 Mbps a scăzut cu 6,5% și a constituit 351,4 mii.
- 41,9% din numărul total de abonați optează pentru conexiuni de peste 100 Mbps, 43,9% din abonați utilizează Internet fix cu viteze cuprinse între 30-100 Mbps, 12,8% din abonați folosesc conexiuni cuprinse între 10-30 Mbps. Cei care au utilizat conexiuni cu viteze între 2 Mbps și 10 Mbps au alcătuit 0,7%. Aceiași cota de 0,7% o au și utilizatorii cu viteze de descărcare până la 2 Mbps.
- În funcție de numărul de abonați la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, în anul 2022 S.A. "Moldtelecom" a rămas lider detașat pe piața dată, având o cotă de piață de 53,8% (-2,2%), urmat de S.R.L. "Starnet Soluții" care a deținut o cotă de 22,4% (-0,5%), respectiv S.A. "Orange Moldova" a atins o cotă de piață de 10,1% (+1,2%), iar ceilalți furnizori și-au crescut cota pe piață, cu circa 1,4%, înregistrând 13,7%.
- Numărul utilizatorilor activi la Internet mobil a crescut cu 11,4%, ajungând la valoarea de 2,8 milioane, dintre acestea, aproximativ 2,2 milioane de utilizatori (78,6%) permit utilizarea tehnologiilor 4G, numărul acestora fiind în creștere cu +11,1% față de anul precedent.
- Din numărul total de utilizatori la Internet mobil, aproximativ 2,1 de milioane sunt realizate prin intermediul telefoanelor mobile/smartphone-urilor, în timp ce 75,9 mii sunt realizate prin intermediul dispozitivelor de tip modem/card/USB.
- Traficul mediu lunar (AUPU) de internet mobil prin intermediul telefonului mobil a crescut cu 30,9% în anul 2022, astfel că a ajuns la 6,2 GB per utilizator/lună, iar un utilizator care a accesat Internet mobil dedicat a generat în mediu un trafic lunar (AUPU) de 36,3 GB, în creștere cu 17,3%, față de anul 2021.
- Rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet mobil, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 11,2 p.p. și s-a situat la 113,6%,
- În funcție de numărul de utilizatori activi la Internet mobil prin intermediul telefoanelor mobile/smartphone-urilor în anul 2022, cele mai mari cote de piață au fost înregistrate de S.A. "Orange Moldova" cu 52,8%, S.A. "Moldcell" – de 30,2% și S.A. "Moldtelecom" 17%.

2.1 Telefonie fixă și mobilă

- Piața serviciilor de telefonie fixă continuă trendul descendent obișnuit, în ceea ce privește numărul de abonați, în scădere cu 4,9% față de finalul anului 2022, ajungând la 951,1 mii de abonați. Tendința de scădere s-a menținut și în ceea ce privește evoluția traficului de voce, Traficul inițiat peste hotarele țării și terminat în rețelele fixe din R. Moldova a scăzut cu 37,7%, în timp ce traficul inițiat în republica Moldova și terminat în rețelele fixe ale altor furnizori a scăzut – cu 27,6%, traficul de ieșire către rețelele

internaționale s-a diminuat cu – cu 27,4%, traficul național către rețelele mobile s-a diminuat – cu 13,3% și traficul de interconectare – cu 15%. În aceste condiții traficul mediu lunar de voce per abonat (MoU) s-a micșorat cu 20,3% și a alcătuit o 1 oră și 37 minute.

- În funcție de numărul de abonați la serviciile de telefonie fixă în anul 2022, S.A. "Moldtelecom" avea o cotă de piață de 89,2%, în descreștere cu 0,2%, comparativ cu anul 2021, de asemenea 10,8 % reprezintă cota de piață pentru ceilalți furnizori.
- În ceea ce privește telefonie mobilă, în anul 2022, numărul total al utilizatorilor (cartele SIM active/pasive) de telefonie mobilă s-a majorat, față de sfârșitul anului 2021, cu 421 mii (+8,9%), și a constituit 5,1 mil., din ei numărul utilizatorilor activi de telefonie mobilă a crescut cu 6,9% și a alcătuit circa 4,2 mil.. Rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 12,7 p.p. și s-a situat la 160,2%.
- În perioada de referință, în comparație cu finele anului 2021, toți cei trei furnizori de telefonie mobilă au înregistrat o creștere (+6,9%) a numărului de utilizatori activi/pasivi, astfel la S.A. "Moldtelecom" baza de abonați s-a majorat cu 108,3 mii (+18,1%) și a însumat în total 707,7 mii, la S.A. "Orange Moldova" baza de abonați a scăzut cu 255,5 mii (+10,5%) și a alcătuit circa 2 694,0 mii, iar la S.A. "Moldcell" baza de abonați s-a extins cu 57,2 mii (+18,4%) și a atins circa 1 725,4 mii.
- Cotele utilizatorilor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în bază de abonamente (utilizatori postpaid) a constituit 34,6% din numărul total de abonați, respectiv a celor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în baza cartelelor preplătite (utilizatori prepaid) a constituit circa 65,4%.
- Traficul total de voce a înregistrat o scădere cu 6,5%, până la 6,25 miliarde de minute, în timp ce traficul mediu de telefonie mobilă efectuat de un utilizator a fost de 4 ore și 4 minute/lună și respectiv de 15 SMSuri/lună.
- Cea mai semnificativă cotă a pieței de telefonie mobilă, în funcție de numărul total de utilizatori activi - de 52,5% a fost deținută de S.A. "Orange Moldova", ca și în perioadele precedente, respectiv S.A. "Moldcell" a avut o cotă de piață de circa 33,7% și S.A. "Moldtelecom" - de 13,8%.

3. Retransmisia programelor audiovizuale

- Numărul total al abonaților la serviciile de retransmisie TV s-a menținut în anul 2022 la valoarea de 731,8 mii, din care numărul de abonați la rețelele prin cablu a constituit 19% (până la 138,8 mii), iar numărul de abonați prin tehnologia IPTV - 81% (592,4 mii)
- La nivel național, rata de penetrare la 100 de gospodării a serviciilor de retransmisie TV a fost de 64,6%.
- Cele mai importante cote pe piața a serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri, au fost deținute de S.A. "Moldtelecom" de 44,9%, cu 14,5 p.p., mai mult decât în anul precedent. S.A. "Orange Moldova" – 18,3%, în scădere cu 3,1 p.p., S.R.L. "TV-Box" – 23,5%, în scădere cu 5,3 p.p., iar restul furnizorilor au înregistrat o cotă cumulativă de 13,3%, în scădere cu 6,1 p.p., față de anul 2021.

4. Venituri

- Veniturile totale obținute în anul 2022 din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice au crescut nesemnificativ cu 0,2%, ajungând la 6,13 miliarde lei.
- Telefonie mobilă a deținut cea mai mare pondere de 48,5% din totalul veniturilor (2 977, milioane lei, în creștere cu 3,1% față de anul precedent), în timp ce Internetul fix a generat 24% din acestea (1 468,2 milioane lei, în creștere cu circa 1,9% comparativ cu anul anterior), iar Internetul mobil dedicat - 2,6% (162,2 milioane lei, în scădere cu 18% față de perioada precedentă). Retransmisia programelor TV a contribuit cu 6,9% la totalul veniturilor (423,3 milioane lei, în creștere cu 19,6%), telefonie fixă 4,4% (270 milioane lei, în scădere cu 19,2%), iar celelalte tipuri de servicii 13,5% (825,1 milioane lei în scădere cu 8%).
- În funcție de veniturile obținute din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice, cota de piață pentru primii trei furnizori a fost: S.A. "Orange Moldova" (34,51%), S.A. "Moldtelecom" (26,33%) și S.A. "Moldcell" (15,53%). Respectiv ceilalți furnizori dețin o cotă de piață de 23,63% din totalul de venituri.

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

Indicatori	Anul 2021	Anul 2022	Schimbare, %
Servicii de telefonie mobilă			
Utilizatori, total:	4 706 062	5 127 096	8,9%
Utilizatori activi	3 900 179	4 170 329	6,9%
- persoane fizice	3 601 067	3 849 921	6,9%
- persoane juridice	299 112	320 408	7,1%
Volumul total de trafic în rețelele mobile (mil. minute)	6 681,3	6 243,8	-6,5%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator activ - MoU (minute)	296	244	-17,7%
Mesaje SMS (mil.)	858,8	773,9	-9,9%
Rata de penetrare a serviciilor la 100 locuitori (abonați activi)	147,5%	160,2%	12,7 p.p.
Venituri (mil. lei)	2 889,1	2 977,4	3,1%
ARPU mediu - abonați activi (lei)	66,4	60,3	-9,2%
Servicii de telefonie fixă			
Abonați (linii telefonice)	1 000 228	951 138	-4,9%
- persoane fizice	871 280	827 142	-5,1%
- persoane juridice	128 948	123 996	-3,8%
Rata de penetrare a serviciilor la 100 locuitori	38,1%	36,5%	-1,6 p.p.
Volumul total de trafic în rețele fixe (mil. minute)	972,0	768,0	-21,0%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	122	97	-20,3%
Venituri (mil. lei)	334,0	270,0	-19,1%
ARPU (lei)	27,5	23,0	-16,5%
Servicii de acces la Internet mobil			
Utilizatori Internet mobil în bandă largă (3G, 4G, acces dedicat), total:	2 688 907	2 958 247	10,0%
- prin smartphone	2 542 074	2 831 736	11,4%
- prin acces dedicat (modemuri/carduri/USB)	146 833	126 511	-13,8%
Rata de penetrare acces Internet mobil bandă largă la 100 locuitori	102,4%	113,6%	11,2 p.p.
Rata de penetrare acces dedicat Internet mobil la 100 locuitori	5,6%	4,9%	-0,7 p.p.
Trafic Internet mobil dedicat (TB),	64 643	58 081	-10,2%
Trafic Internet mobil prin smartphone (TB),	136 920	201 718	47,3%
Venituri acces Internet mobil în bandă largă ³ (mil. lei)	1 281,4	1 327,5	3,6%
- venituri acces dedicat Internet mobil (mil. lei)	198,2	162,6	-18,0%
ARPU mediu acces Internet mobil dedicat (lei)	94,8	101,5	7,1%
ARPU acces Internet mobil smartphone (lei)	37,9	36,1	-4,8%
Venituri M2M ⁴ (mil. lei)	16,0	17,6	10,0%
Servicii de acces la Internet fix			
Abonați	762 333	800 057	4,9%
- persoane fizice	722 958	758 105	4,9%
- persoane juridice	39 375	41 952	6,5%
Rata de penetrare a serviciilor la 100 locuitori	29,0%	30,7%	1,7 p.p.
Venituri (mil. lei)	1 440,3	1 468,2	1,9%
ARPU mediu (lei)	161,9	156,9	-3,1%
Capacitatea Internet extern total (Gbps)	938,3	1 074,9	14,6%
Venituri transmisiuni date(mil. lei)	86,2	93,4	8,4%
Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale⁵			
Abonați TV contra plată	730 648	731 189	0,1%
Rata de penetrare a serviciilor la 100 gospodării (menaje)	64,0%	64,6%	0,6 p.p.
Venituri din serv. de transmisie și retransmisie a programelor audiovizuale (mil. lei)	353,9	423,3	19,6%
- inclusiv venituri din servicii TV contra plată	236,0	325,8	38,1%
ARPU TV contra plată (lei)	49,1	37,2	-24,4%
Venituri din alte activități în domeniul comunicațiilor electronice (mil. lei)	896,6	825,1	-8,0%
Total venituri în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	6 112,0	6 126,6	0,2%

³ Acest indicator include și veniturile din vânzarea serviciilor de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-ului și este prezentat, cu titlu de informare, pentru a arăta dinamica veniturilor totale pe piața serviciilor de acces la Internet mobil. Aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, deoarece ele sunt venituri din servicii adiționale serviciului de bază – telefonie mobilă.

⁴ Acești indicatori sunt prezenți, cu titlu de informare, pentru a arăta dinamica veniturilor pe segmentele de piață respective. Cuantumul acestor venituri sunt incluse în veniturile din alte activități în domeniul comunicațiilor electronice.

Notă:

1) Rata de penetrare raportată la 100 gospodării a fost calculată conform datelor publicate de BNS (Marimea medie a gospodăriilor pe medii fiind 2,3).

2) Media anuală a indicatorilor ARPU și MOU sunt calculate reieșind din mediile trimestriale. Totodată, ponderea procentuală prezentată grafic, poate conține o marjă de eroare, fiind determinată de rotunjirea ultimei cifre.

⁵ Datele statistice aferente compartimentului „Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale”, vor fi actualizate, în urma finalizării controalelor planificate, care sunt în desfășurare, inițiate la unii dintre principalii furnizori de pe piața respectivă.

1. Evoluția pieței. Descriere generală

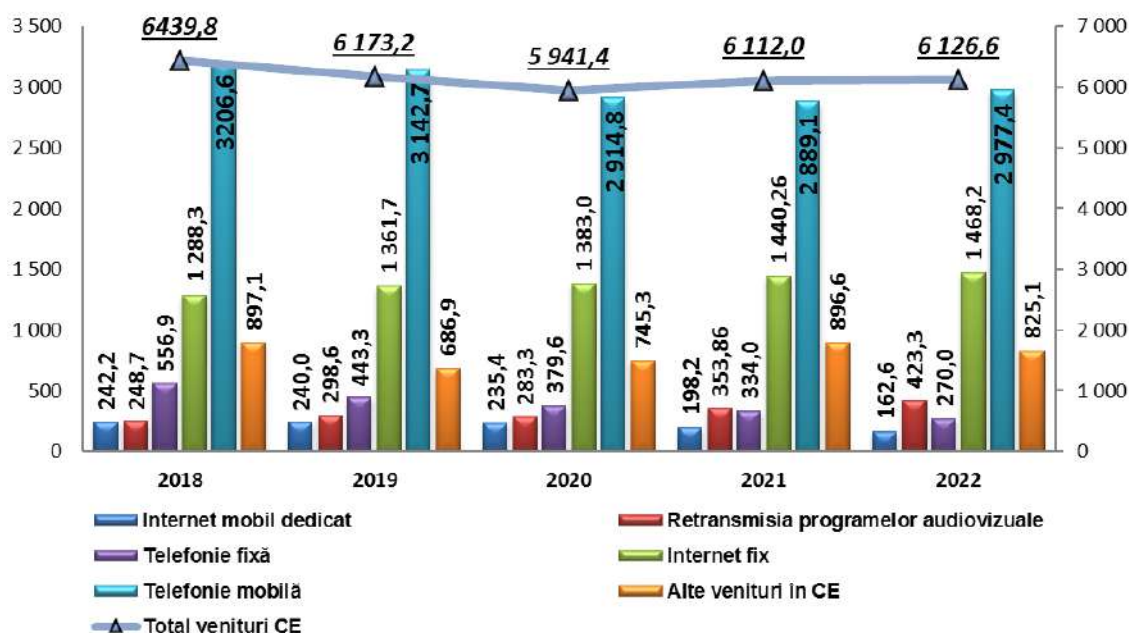
1.1. Dinamica veniturilor⁶

Veniturile totale obținute în anul 2022 din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice au fost de 6 mld. 127 mil. lei, în creștere cu 0,2 % față de anul 2021.

Veniturile provenite pe piața de *telefonie mobilă* au înregistrat o creștere de 3,1% și au însumat 2 977,4 mil. lei, iar pe piața de *telefonie fixă* s-au micșorat cu 19,1% și au totalizat 270 mil. lei.

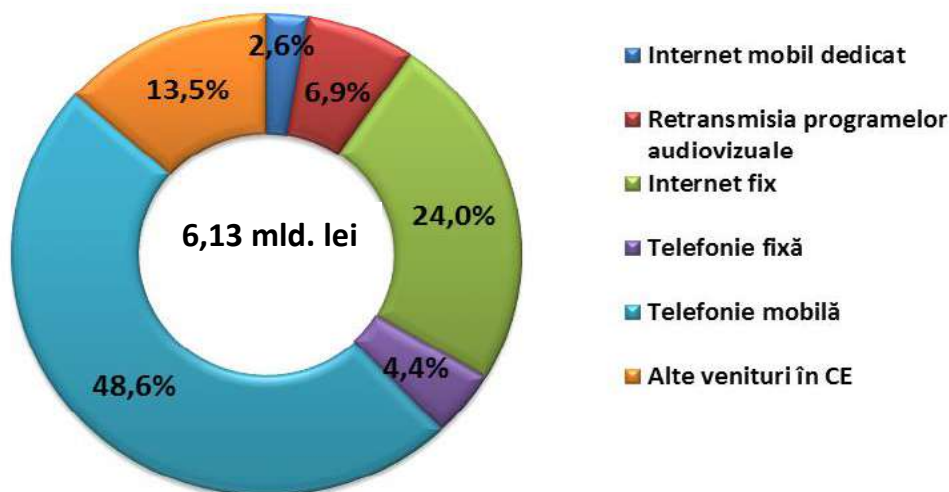
În același timp, veniturile din vânzarea serviciilor de acces la *Internet fix* au sporit cu 1,9% și au însumat 1 468,2 mil. lei, pe piața serviciilor de *Internet dedicat* (prin modemuri/carduri/USB)- s-au micșorat cu 18% și au alcătuit 162,6 mil. lei, pe piața de retransmisie a programelor audiovizuale a fost atestată o creștere de 19,6% și au însumat 423,3 mil. lei.

Fig 1. Evoluția veniturilor înregistrate în sectorul comunicațiilor electronice (mil. lei): Sursa ANRCETI

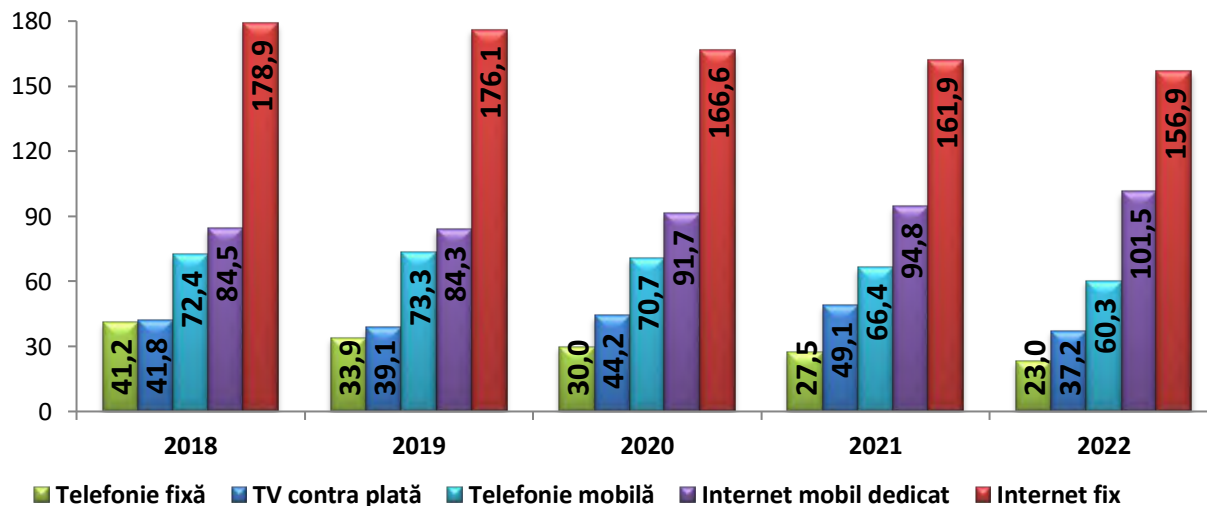
⁶ Veniturile totale obținute din furnizarea de rețele și/sau servicii de comunicații electronice sunt formate din: venituri din furnizarea de rețele publice fixe, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, venituri din furnizarea de rețele publice mobile terestre, venituri din furnizarea de servicii de acces la Internet, venituri din furnizarea de servicii de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare către utilizatorii finali, venituri din furnizarea altor tipuri de rețele și/sau servicii de comunicații electronice; veniturile prezentate sunt exprimate în lei.

Fig. 2. Structura veniturilor obținute din furnizarea de rețele și/sau servicii de comunicații electronice în anul 2022: Sursa ANRCETI

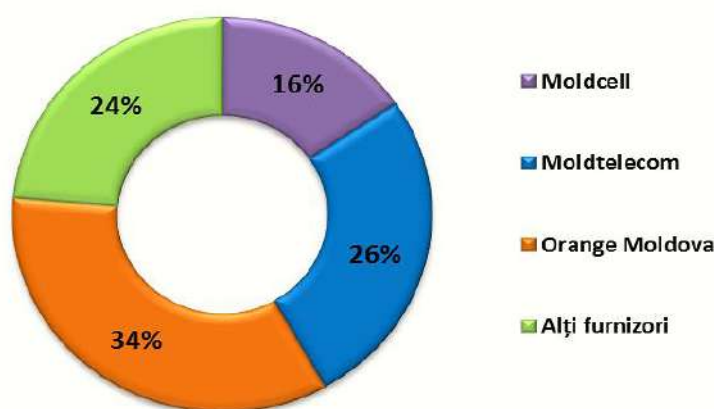
Venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) obținut din furnizarea serviciilor de *Internet mobil dedicat* a identificat o sporire de 7%, pe când ARPU pentru celelalte servicii a fost în coborâre, respectiv pentru serviciile de *telefonie fixă* (-16,4%), *TV contra plată* (-24,2%), *telefonie mobilă* (-9,2%) și *Internet fix* (-3%).

Fig. 3. Evoluția venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) obținut din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice: Sursa ANRCETI

În funcție de veniturile obținute din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice, cotele de piață ale principalilor furnizori ocupă următoarele poziții: S.A. "Orange Moldova" (34,51%), S.A. "Moldtelecom" (26,33%) și S.A. "Moldcell" (15,53%). Respectiv ceilalți furnizori dețin o cotă de piață de 23,63% din totalul de venituri.

Fig. 4. Cotele de piață ale principalilor furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice, în funcție de veniturile obținute din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice în 2022: Sursa ANRCETI

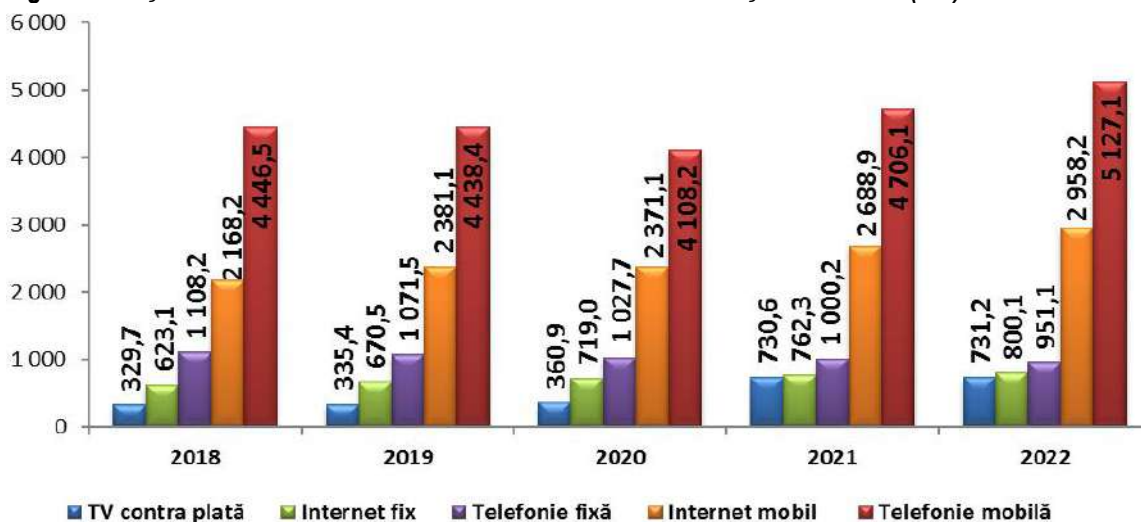
1.2. Evoluția numărului de utilizatori finali

În perioada de raportare s-a înregistrat o creștere ușoară și fluctuantă a numărului de utilizatori finali pentru majoritatea categoriilor de servicii, precum telefonie mobilă, Internet fix, Internet mobil, TV contra plată (CATV și IPTV), cu excepția telefoniei fixe, care este în declin continuu.

În anul 2022 se observă o creștere de 8,9% a numărului de utilizatori finali la rețeaua de telefonie mobilă, care a atins circa 5,13 mln.

Pe piața serviciilor de acces la Internet mobil, numărul total utilizatorilor a crescut cu circa 10%, alcătuind 2 958,2 mii, iar numărul de utilizatori pentru serviciul Internet fix s-a majorat cu 4,9% și a constituit 800 mii. Analiza creșterii numărului de conexiuni fixe și mobile în valori absolute arată că, în anul 2022, numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet mobil a sporit cu 269 mii, iar numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix - cu 38 mii. Începând cu anul 2018 în Republica Moldova se atestă o tendință de continuă descreștere a numărului abonaților la rețeaua telefonică fixă. În anul 2022 numărul acestora a alcătuit 951,1 mii de abonați sau în scădere cu circa 5,0% față de anul 2021 și cu 7,5% față de anul 2020.

Fig. 5. Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice (mii): Sursa ANRCETI

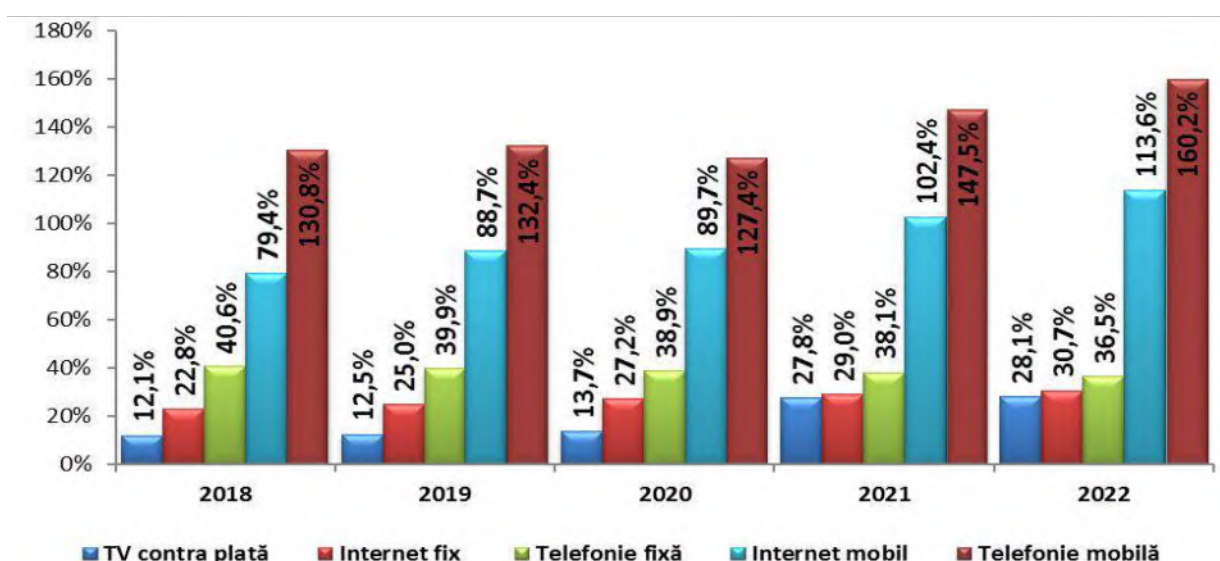

Urmare a evoluțiilor favorabile atestate pe piața de comunicații electronice, ratele de penetrare a majorității tipurilor de servicii, raportate la 100 de locuitori⁷ ai Republicii Moldova, au înregistrat o dinamică pozitivă. Respectiv, creșterea acestui indicator - cu 1,7 puncte procentuale (p.p.), comparativ cu anul 2021, a fost atestată pe piața accesului la *Internet fix*, ajungând la 30,7%.

Rata de penetrare a serviciilor de acces la *Internet mobil*, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 11,2 p.p. și s-a situat la 113,6%, rata de penetrare a serviciilor *TV contra plată*, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 0,3 p.p. și a ajuns la 28,1%.

Rata de penetrare a serviciilor de *telefonie mobilă*, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 12,7 p.p. și s-a situat la 160,2%, iar cea a serviciilor de telefonie fixă a scăzut cu 1,6 p.p. și a alcătuit 36,5%.

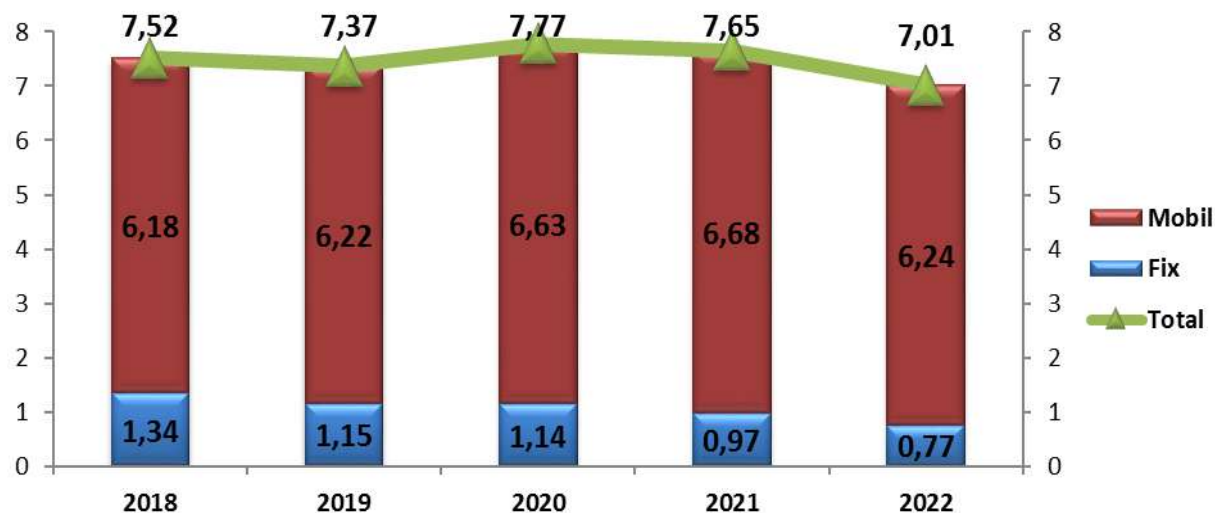
Fig. 6. Dinamica ratelor de penetrare ale serviciilor de comunicații electronice, raportată la 100 de locuitori: Sursa ANRCETI

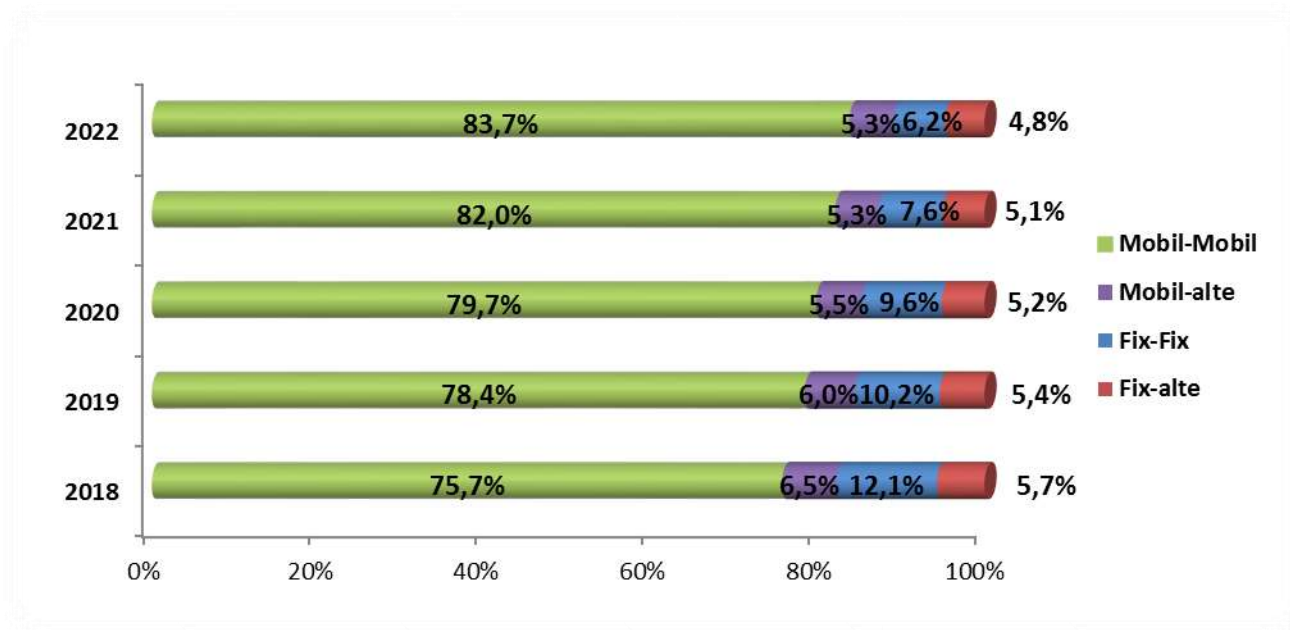
1.3. Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și telefonie fixă

Volumul total al traficului a scăzut, față de anul 2021, cu 8,4% și a însumat circa 7 mld. minute. Această tendință a fost influențată de scăderea traficului de voce în rețelele de telefonie fixă și mobilă. Traficul de voce în rețeaua mobilă a scăzut cu 6,5% și a alcătuit 6,2 mld. minute, iar traficul de voce în rețelele de telefonie fixă a scăzut cu 21%, față de anul precedent, și a alcătuit circa 0,8 mld. minute.

⁷ Ratele de penetrare au fost actualizate, inclusiv și pentru perioadele anterioare în conformitate cu datele statistice actualizate de Biroul Național de Statistică (BNS) al Republicii Moldova cu privire la populația cu reședință obișnuită și indicatorii demografici revizuiți (2014-2021). Sursa: http://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice__POPrec__POP010/POP010100rcl.px/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a77

Fig. 7. Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și fixă (mld. minute): Sursa ANRCETI

În rezultatul diminuării traficului de voce în rețelele de telefonie fixă, ponderea traficului în rețelele de telefonie mobilă (acesta include traficul în rețelele proprii ale furnizorilor și traficul dintr-o rețea de telefonie mobilă în altă rețea de același tip) în structura traficului total a crescut, față de anul 2021, cu 1,7 p.p. și a alcătuit 89%, iar ponderea traficului în rețelele de telefonie fixă a scăzut în aceeași proporție și a alcătuit 11%.

Fig. 8. Ponderea tipurilor de trafic în structura traficului total de voce în rețelele de telefonie mobilă și telefonie fixă: Sursa ANRCETI

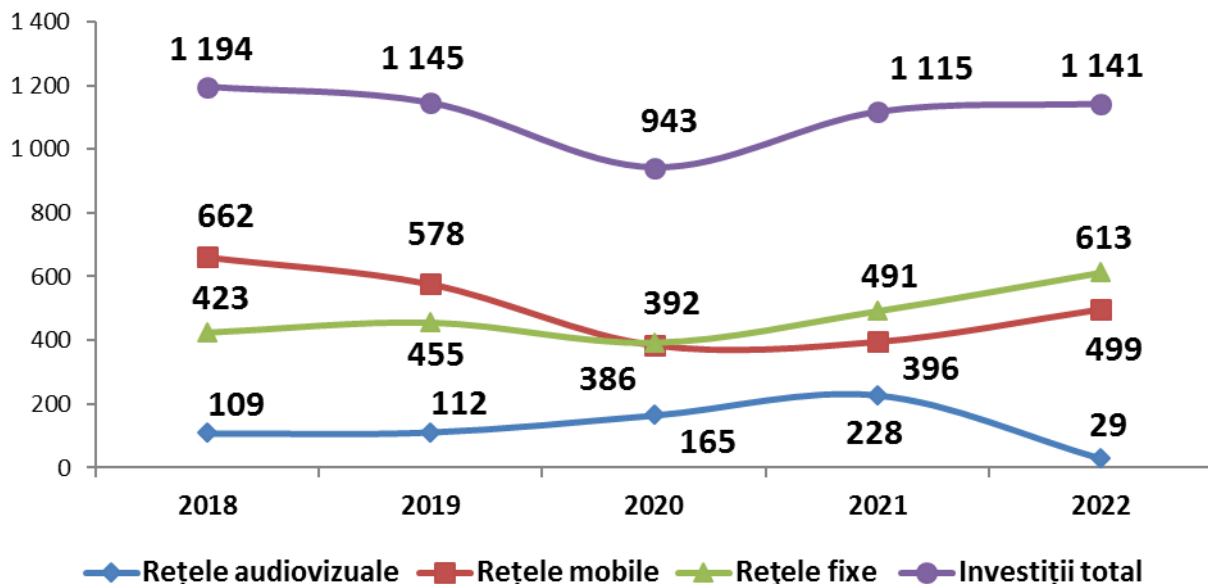
1.4. Dinamica investițiilor

Conform datelor statistice agregate de ANRCETI pentru anul 2022, volumul total al investițiilor în sectorul comunicațiilor electronice a crescut, față de anul 2021, cu 2,3% și a constituit 1,141 mil. lei. Această tendință a fost determinată de sporirea investițiilor în rețelele mobile și celor fixe, care au totalizat peste 1,1 mld. lei sau 97,5% din totalul de investiții.

Totodată, valoarea investițiilor în dezvoltarea și modernizarea rețelelor fixe au constituit circa 613 mil. lei, atestând o creștere de circa 20%, iar investițiile în rețelele mobile au valorificat 499 mil. lei, la fel în creștere cu 20%.

Investițiile directe făcute în anul 2022 în rețelele audiovizuale au înregistrat o scădere cu 200 mln. lei mai puțin față de anul 2021 (-80%), cauzate de realocarea investițiilor în rețele fixe pentru dezvoltarea serviciilor convergente bazate exclusiv pe IP (servicii "Triple Play"), care contribuie la dezvoltarea segmentului de servicii integrate la nivel local.

Fig. 9. Dimanica investițiilor în sectorul comunicațiilor electronice (mil. lei): Sursa ANRCETI

Din punct de vedere al ponderii investițiilor, valorile acestui indicator pe segmentele rețelelor de comunicații electronice mobile și fixe, în anul 2022, au fost de 43,7%, și respectiv 53,8%. Ponderea investițiilor în rețelele de retransmisie a programelor audiovizuale a atins valoarea de circa 2,5%.

2. Telefonie mobilă

2.1. Date generale – furnizori, tehnologii

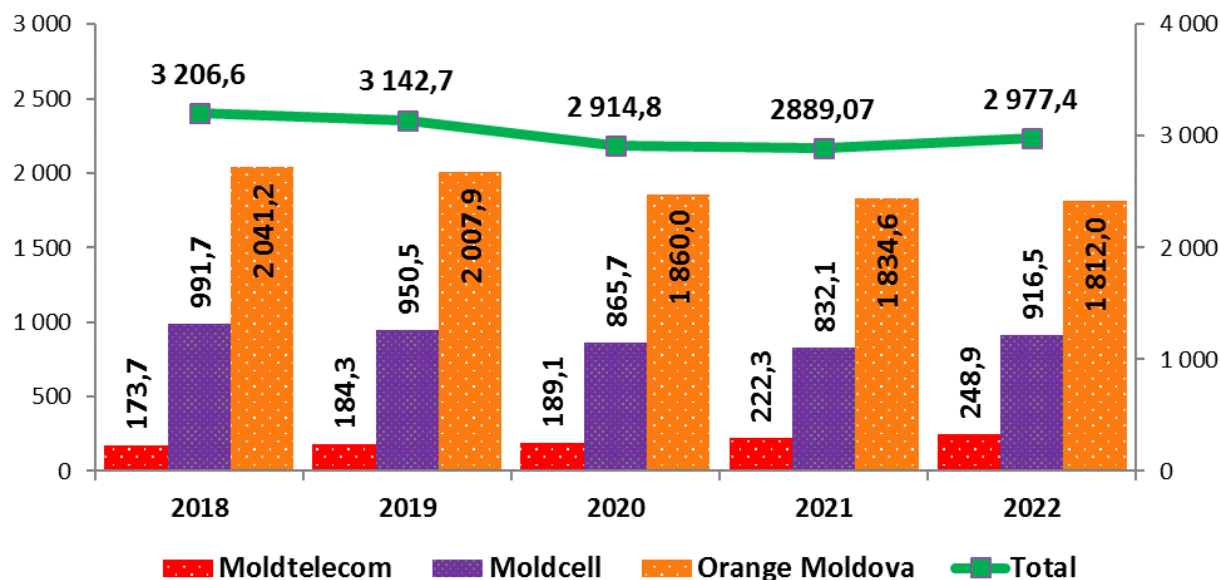
Tabel nr. 01. Furnizorii de servicii de telefonie mobilă, în funcție de tipul de tehnologie utilizată: Sursa ANRCETI

Furnizor	Tehnologia 2G	Tehnologia 3G	Tehnologia 4G
"Orange Moldova" S.A.	x	x	x
"Moldcell" S.A.	x	x	x
"Moldtelecom" S.A.	-	x	x

2.2. Dinamica pieței cu amănuntul – venituri, utilizatori, trafic

În anul 2022, volumul total al veniturilor pe piața serviciilor de telefonie mobilă a crescut, față de anul precedent, cu 3,1% și a atins cifra de 2 977,4 mil. lei. Veniturile S.A."Moldtelecom" provenite din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă s-au majorat cu 12% și au însumat 248,9 mil. lei, vânzările S.A."Moldcell" au înregistrat o creștere de 10,1% și au constituit circa 916,5 mil.lei, iar S.A."Orange Moldova" au scăzut cu 1,2% și au alcătuit un venit de aproximativ 1 812,0 mil. lei.

Fig. 10. Dinamica veniturilor înregistrate de furnizorii de telefonie mobilă (mil. lei): Sursa ANRCETI

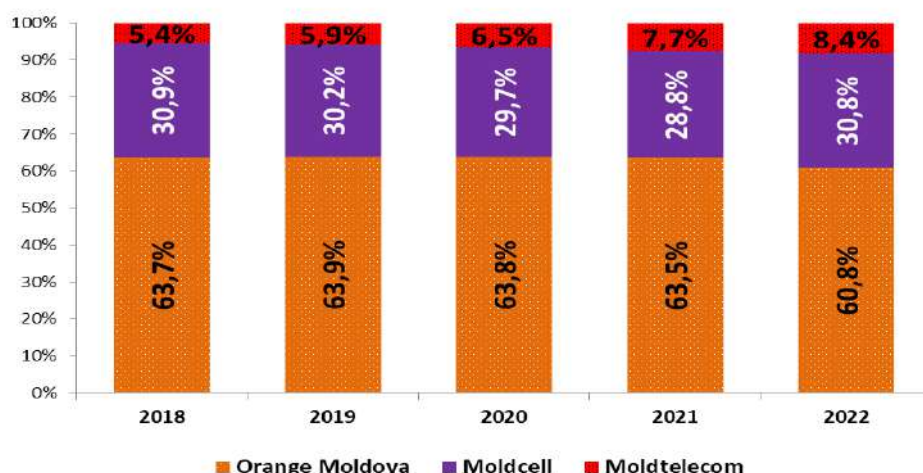
În anul de referință, venitul total înregistrat pe piața cu amănuntul, de către furnizorii de telefonie mobilă, din serviciile prestate persoanelor fizice (B2C) și persoanelor juridice (B2B) s-a majorat cu 4,2%, comparativ cu anul 2021 (Tabel nr.2.2).

Tabel nr. 02. Structura pieței în funcție de veniturile înregistrate pe piața cu amănuntul din serviciile prestate persoanelor fizice (B2C) și persoanelor juridice (B2B), (mii, lei): Sursa:ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Venit înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice (B2C)					
S.A. "Moldcell"	691 066,7	688 091,5	643 295,7	606 749,8	689 638,2
S.A. "Moldtelecom"	116 728,0	130 254,9	137 242,3	169 097,7	192 085,7
S.A. "Orange Moldova"	1 494 469,3	1 545 659,2	1 472 242,2	1 454 643,3	1 444 726,1
Total venit înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice (B2C)	2 302 264,1	2 364 005,6	2 252 780,2	2 230 490,8	2 326 450,0
	86,2%	86,1%	86,6%	86,1%	86,1%
Venit înregistrat din serviciile prestate persoanelor juridice (B2B)					
S.A. "Moldcell"	138 078,4	147 891,4	139 195,3	148 048,0	154 602,3
S.A. "Moldtelecom"	19 470,1	21 047,7	20 319,1	21 541,7	23 040,8
S.A. "Orange Moldova"	209 748,2	212 397,1	189 960,8	190 855,3	196 566,0
Total venit înregistrat din serviciile prestate persoanelor juridice (B2B)	367 296,8	381 336,2	349 475,2	360 445,0	374 209,1
	13,8%	13,9%	13,4%	13,9%	13,9
Total	2 669 560,9	2 745 341,8	2 602 255,4	2 590 935,8	2 700 659,1

În anul 2022, cotele de piață, în funcție de cifra de afaceri, s-au repartizat în felul următor: S.A. "Orange Moldova" deține o cotă de 60,8% din piața telefoniei mobile, S.A. "Moldcell" – 30,8% și S.A. "Moldtelecom" – 8,4%.

Fig. 11. Cotele de piață ale furnizorilor de telefonia mobilă, în funcție de veniturile obținute: Sursa:ANRCETI

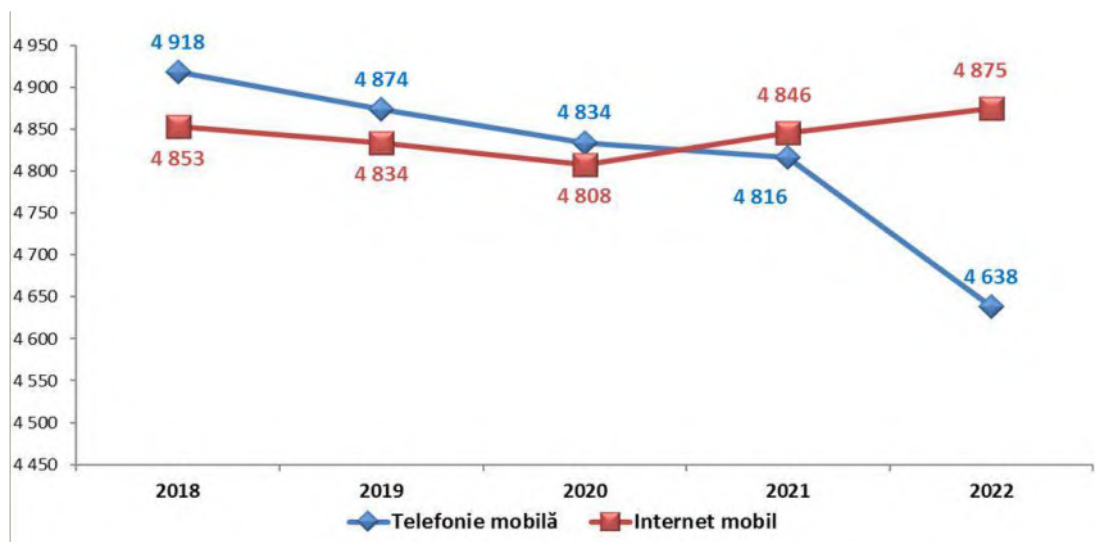
Cotele de piață și nivelurile de concentrare⁸ oferă indicii utile asupra structurii pieței și a importanței concurențiale. Modificările cotelor de piață de-a lungul timpului furnizează informații utile privind procesul concurențial și posibila viitoare importanță a furnizorilor concurenți. În scopul măsurării nivelului/gradului de concentrare a pieței se aplică frecvent indicele Herfindahl-Hirschman (HHI)⁹.

⁸ Sursa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52004XC0205\(02\)&from=EN#ntc18-C_2004031RO.01000501-E0018](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52004XC0205(02)&from=EN#ntc18-C_2004031RO.01000501-E0018)

⁹ Gradul de concentrare a pieței a fost calculat pe baza indicelui Herfindahl - Hirschman (HHI) și reprezintă suma pătratelor cotelor de piață deținute de furnizori. Dacă $HHI < 1.000$, se consideră că gradul de concentrare a pieței este mic; dacă $1.000 < HHI < 1.800$, gradul de concentrare a pieței este moderat; dacă $HHI > 1.800$, gradul de concentrare a pieței este mare; o valoare a HHI de 10.000 este specifică situației de monopol.

Gradul de concentrare a pieței serviciilor de telefonie mobilă și Internet mobil, în funcție de cotele de piață calculate pe baza venurilor obținute din furnizarea de rețele și servicii de telefonie mobilă voce și Internet mobil¹⁰ sunt prezentate în figura de mai jos.

Fig. 12. Gradul de concentrare a pieței serviciilor de telefonie mobilă și Internet mobil, în funcție de cotele de piață calculate pe baza venurilor din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă voce și Internet mobil:
Sursa: ANRCETI

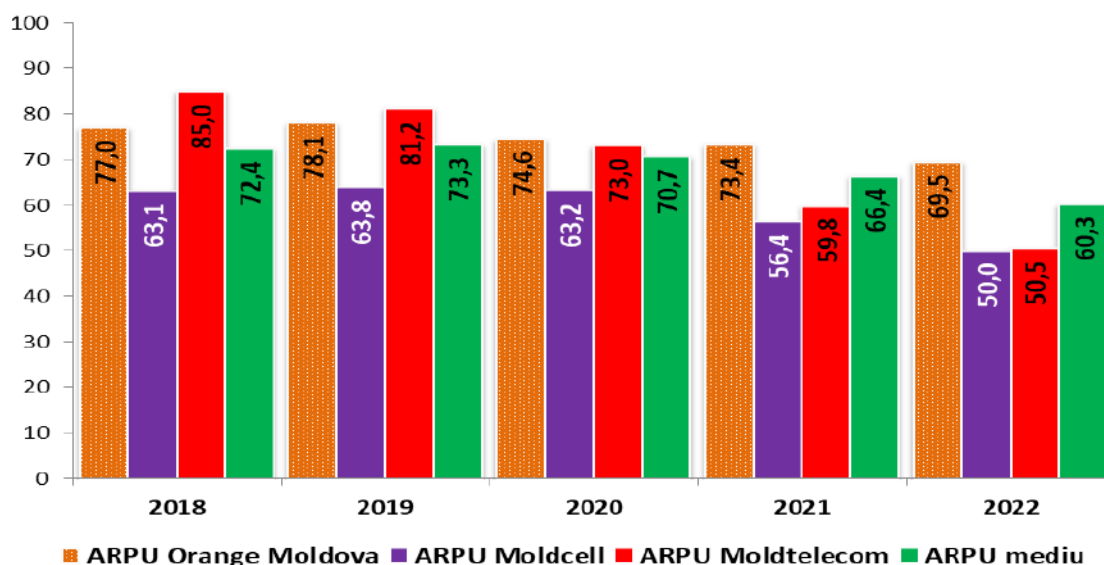
În anul precedent, venitul înregistrat pe piața cu amănuntul din vânzările în bază de abonamente (postpaid) reprezenta o pondere de circa 80,6% (mai mult cu 1,6%), iar venitul înregistrat din vânzările de cartele preplătite (prepay) - o cotă de aproximativ 19,4%, conturând un trend descendent față de anii precedenți cu 1,3 p.p. (Tabel nr.2.3).

Tabel nr. 03. Structura pieței în funcție de veniturile înregistrate pe piața cu amănuntul în bază de abonamente și cartele preplătite (mii, lei): Sursa ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Venit înregistrat din vânzările în bază de abonamente (postpaid)					
S.A "Moldcell"	640 323,8	638 916,4	648 092,6	612 083,8	698 769,3
S.A. "Moldtelecom"	121 666,3	129 558,1	129 679,4	152 508,5	168 286,7
S.A. "Orange Moldova"	1 158 544,8	1 265 925,4	1 265 499,2	1 289 285,7	1 310 105,9
Total venit înregistrat din vânzările în bază de abonamente (postpaid)	1 920 534,9	2 034 399,9	2 043 271,2	2 053 878,1	2 177 161,9
	71,9%	74,1%	78,5%	79,3%	80,6%
Venit înregistrat din vânzările de cartele preplătite (prepay)					
S.A "Moldcell"	188 821,3	197 066,5	134 398,5	142 714,0	145 471,2
S.A. "Moldtelecom"	14 531,9	21 744,5	27 881,9	38 130,9	46 839,8
S.A. "Orange Moldova"	545 672,8	492 130,9	396 703,8	356 212,8	331 186,2
Total venit înregistrat din vânzările de cartele preplătite (prepay)	749 026,0	710 941,9	558 984,2	537 057,7	523 497,2
	28,1%	25,9%	21,5%	20,7%	19,4%
Total	2 669 560,9	2 745 341,8	2 602 255,4	2 590 935,8	2 700 659,1

Venitul mediu lunar per utilizator (ARPU), în anul 2022, a înregistrat o scădere de 9,2%, în comparație cu perioada precedentă și a constituit 60,3 lei. În perioada de referință, cel mai mare ARPU a fost înregistrat de către S.A. "Orange Moldova" și a constituit 69,5 lei, S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU în valoare de 50,5 lei, iar S.A. "Moldcell" – de 50,0 lei.

¹⁰ Internet mobil include acces dedicat la Internet și acces la Internet prin intermediul smartphone-urilor, în calitate de serviciu additional.

Fig. 13. Dinamica venitului mediu lunar per utilizator de telefonie mobilă - ARPU (lei): Sursa: ANRCETI

În anul 2022, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice s-a micșorat, comparativ cu anul 2021, cu 9,4% și a constituit 51,0 lei, iar ARPU realizat din serviciile prestate persoanelor juridice a diminuat cu 3,4% și a alcătuit 99,6 lei (Tabel nr.2.4).

Tabel nr. 04. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator (ARPU), înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice și persoanelor juridice (lei): Sursa: ANRCETI

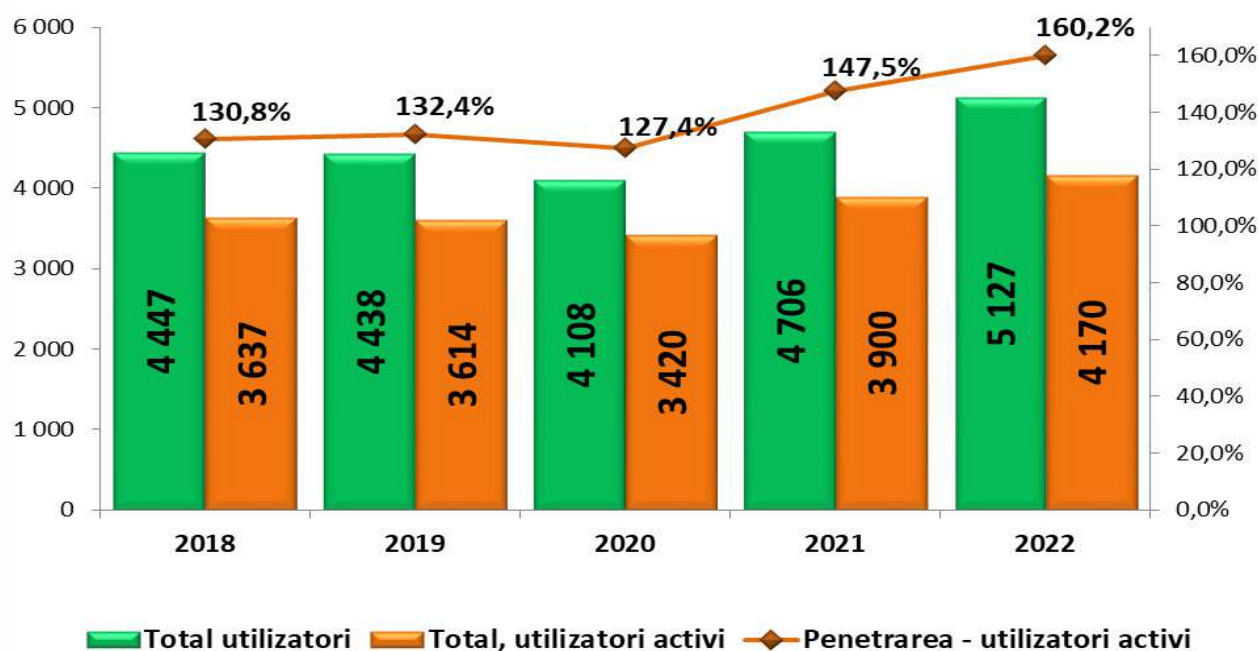
	2018	2019	2020	2021	2022
ARPU înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice					
S.A "Moldcell"	47,8	50,5	52,1	45,4	41,2
S.A. "Moldtelecom"	70,7	72,1	63,2	51,5	42,6
S.A. "Orange Moldova"	59,9	64,1	63,2	62,4	59,4
ARPU mediu, înregistrat din serviciile prestate persoanelor fizice	56,1	59,8	59,6	55,7	51,0
ARPU înregistrat din serviciile prestate persoanelor juridice					
S.A "Moldcell"	112,2	115,5	104,2	107,6	97,8
S.A. "Moldtelecom"	47,6	45,5	48,1	49,9	54,4
S.A. "Orange Moldova"	132,8	131,2	114,6	112,8	112,1
ARPU mediu, înregistrat din serviciile prestate persoanelor juridice	114,2	113,4	102,3	103,0	99,6

2.3. Utilizatori și rata de penetrare la 100 locuitori

În anul 2022, numărul total al utilizatorilor (cartele SIM active și pasive) de telefonie mobilă s-a majorat, față de sfârșitul anului 2021, cu 421 mii (+8,9%), și a constituit 5,1 mil., din ei numărul utilizatorilor activi¹¹ de telefonie mobilă a crescut cu 6,9% și a alcătuit circa 4,2 mil., iar rata de penetrare la 100 locuitori a fost de 160,2%. și a.

La finele perioadei de raportare, ponderea utilizatorilor activi a constituit 81,3%, din totalul de 5,1 mil. de utilizatori de telefonie mobilă, iar ponderea utilizatorilor pasivi a constituit circa 18,7%.

¹¹ conform metodologiei ANRCETI, utilizatori activi sunt considerați utilizatorii care în decursul ultimelor trei luni până la raportarea datelor au consumat cel puțin un serviciu plătit

Fig. 14. Dinamica numărului utilizatorilor (mii) și a ratelor de penetrare la 100 de locuitori: Sursa: ANRCETI

În anul de referință, din numărul total de cartele SIM active, persoanele individuale (B2C) au constituit 3,8 mil., reprezentând o pondere de 92,3%, iar numărul persoanelor juridice (B2B) a însumat 320,4 mii, având o pondere de circa 7,7% (Tabel nr.2.5).

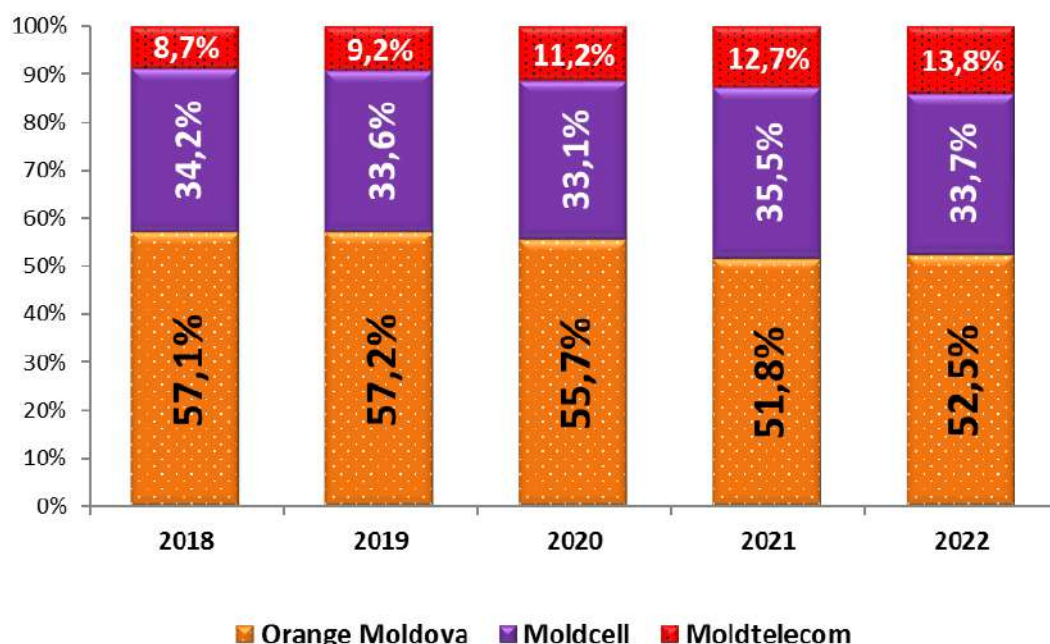
Tabel nr. 05. Structura cartele SIM active în funcție de persoane fizice/persoane juridice: Sursa ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Persoane fizice (B2C)					
S.A "Moldcell"	1 172 257	1 117 007	995 998	1 293 981	1 324 323
S.A. "Moldtelecom"	139 458	163 625	245 229	341 565	388 318
S.A. "Orange Moldova"	2 046 362	2 049 708	1 893 881	1 965 521	2 137 280
Total persoane fizice (B2C)	3 358 077	3 330 340	3 135 108	3 601 067	3 849 921
	92,3%	92,2%	91,7%	92,3%	92,3%
Persoane juridice (B2B)					
S.A "Moldcell"	111 200	112 100	110 403	119 807	137 933
S.A. "Moldtelecom"	34 814	34 941	35 693	35 577	34 566
S.A. "Orange Moldova"	132 840	136 465	139 179	143 728	147 909
Total, persoane juridice (B2B)	278 854	283 506	285 275	299 112	320 408
	7,7%	7,8%	8,3%	7,7%	7,7%
TOTAL utilizatori activi	3 636 931	3 613 846	3 420 383	3 900 179	4 170 329

Cea mai semnificativă cotă a pieței de telefonie mobilă, în funcție de numărul total de utilizatori - de 52,5% a fost deținută, ca și în perioadele precedente, de S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" a avut o cotă de piață de circa 33,7%, iar S.A. "Moldtelecom"- de 13,8%.

Fig. 15. Cotele de piață ale furnizorilor de telefonie mobilă, în funcție de numărul total de utilizatori activi:

Sursa: ANRCETI

În perioada de referință, în comparație cu finele anului 2021, toți trei furnizori de telefonie mobilă au înregistrat o creștere (+6,9%) a numărului de utilizatori activi/pasivi, astfel la S.A. "Moldtelecom" baza de abonați s-a majorat cu 108,3 mii (+18,1%) și a însumat în total 707,7 mii, la S.A. "Orange Moldova" baza de abonați a sporit cu 255,5 mii (+10,5%) și a alcătuit circa 2 694,0 mii, iar la S.A. "Moldcell" baza de abonați s-a extins cu 57,2 mii (+18,4%) și a atins circa 1 725,4 mii (Tabel nr.2.6).

Tabel nr. 06. Structura pieței în funcție de tipul utilizatorilor activi/pasivi per furnizor: Sursa: ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Utilizatori activi					
S.A. "Moldcell"	1 283 457	1 229 107	1 106 401	1 413 788	1 462 256
S.A. "Moldtelecom"	174 272	198 566	280 922	377 142	422 884
S.A. "Orange Moldova"	2 179 202	2 186 173	2 033 060	2 109 249	2 285 189
Total utilizatori activi	3 636 931	3 613 846	3 420 383	3 900 179	4 170 329
	81,8%	81,4%	83,3%	82,9%	81,3%
Utilizatori pasivi					
S.A. "Moldcell"	239 056	264 054	253 811	254 372	263 130
S.A. "Moldtelecom"	210 447	208 708	178 874	222 303	284 861
S.A. "Orange Moldova"	360 077	351 823	255 139	329 208	408 776
Total utilizatori pasivi	809 580	824 585	687 824	805 883	956 767
	18,2%	18,6%	16,7%	17,1%	18,7%
Utilizatori, total					
S.A. "Moldcell"	1 522 513	1 493 161	1 360 212	1 668 160	1 725 386
S.A. "Moldtelecom"	384 719	407 274	459 796	599 445	707 745
S.A. "Orange Moldova"	2 539 279	2 537 996	2 288 199	2 438 457	2 693 965
Total	4 446 511	4 438 431	4 108 207	4 706 062	5 127 096

În anul 2022, cota utilizatorilor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în bază de abonamente (utilizatori postpaid) a constituit 34,6% din numărul total de abonați, iar cota celor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în baza cartelelor preplătite (utilizatori prepaid) a constituit circa 65,4% (Tabel nr. 2,7).

Tabel nr. 07. Structura pieței în funcție de tipul utilizatorilor – pe baza cartelelor preplătite și abonamentelor (prepaid/postpaid): Sursa: ANRCETI

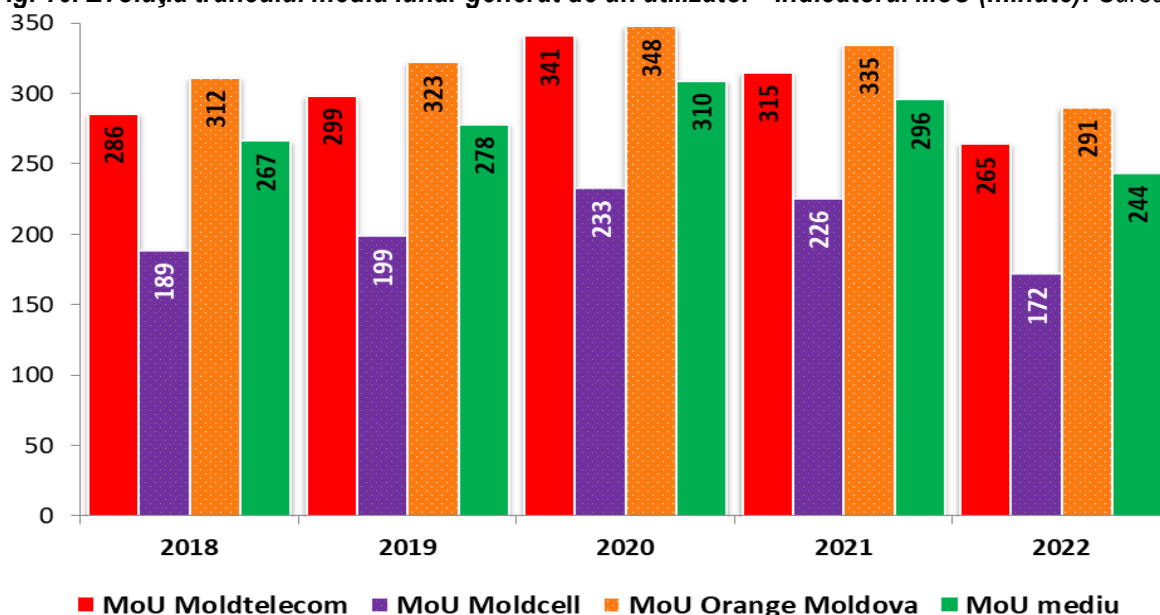
	2018	2019	2020	2021	2022
Utilizatori pe bază de cartele preplătite (prepaid)					
S.A. "Moldcell"	1 098 981	1 028 896	879 650	1 167 980	1 189 568
S.A. "Moldtelecom"	247 484	254 105	289 250	400 058	474 658
S.A. "Orange Moldova"	1 680 422	1 612 413	1 324 398	1 449 894	1 687 134
Total utilizatori pe bază de cartele preplătite (prepaid)	3 026 887	2 895 414	2 493 298	3 017 932	3 351 360
	68,1%	65,2%	60,7%	64,1%	65,4%
Utilizatori pe bază de abonamente (postpaid)					
S.A. "Moldcell"	423 532	464 265	480 562	500 180	535 818
S.A. "Moldtelecom"	137 235	153 169	170 546	199 387	233 087
S.A. "Orange Moldova"	858 857	925 583	963 801	988 563	1 006 831
Total utilizatori pe bază de abonamente (postpaid)	1 419 624	1 543 017	1 614 909	1 688 130	1 775 736
	31,9%	34,8%	39,3	35,9%	34,6%
Total utilizatori	4 446 511	4 438 431	4 108 207	4 706 062	5 127 096

2.4. Evoluția traficului mediu lunar per utilizator

În anul 2022, volumul total al traficului de voce în rețelele mobile a scăzut, față de anul 2021, cu 6,5% și a generalizat 6 243,8 mil. minute.

În perioada de referință, numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator (MoU) a scăzut, față de anul 2021, cu 17,7% și a constituit 244 min. sau 4 ore 4 minute. MoU înregistrat de S.A. "Moldcell" s-a diminuat de la 226 min. la 172 min. (-23,9%), cel al S.A. "Moldtelecom" s-a micșorat de la 315 min. la 265 min. (-16,1%) și al S.A. "Orange Moldova" de la 335 min. la 291 min. (-13,3%).

Fig. 16. Evoluția traficului mediu lunar generat de un utilizator - indicatorul MoU (minute): Sursa: ANRCETI

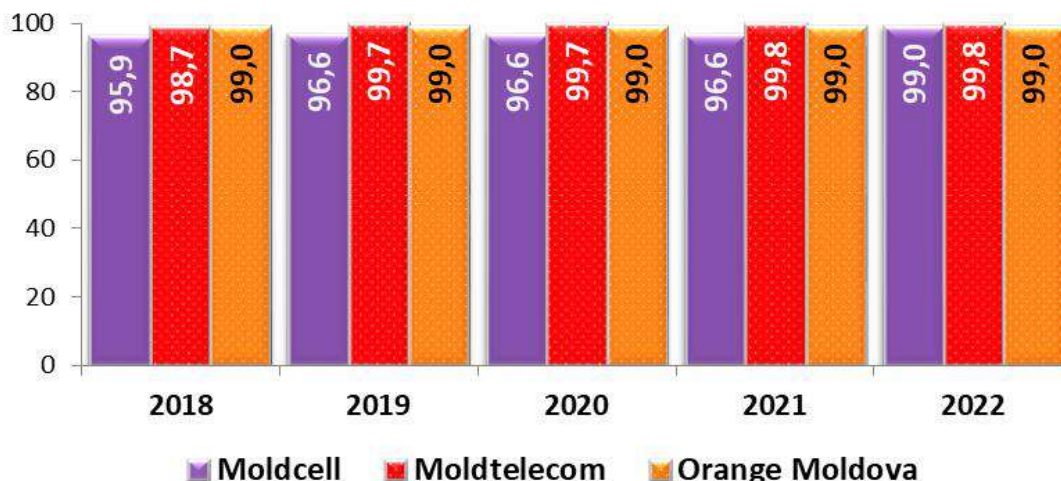

În anul de referință, numărul mesajelor scurte (SMS) expediate prin rețelele mobile a scăzut, față de anul 2021, cu 9,9% și a generalizat 773,9 mii, în mediu 15 SMS-uri expediate lunar de un utilizator.

2.5. Ratele de acoperire teritorială și a populației cu semnal mobil

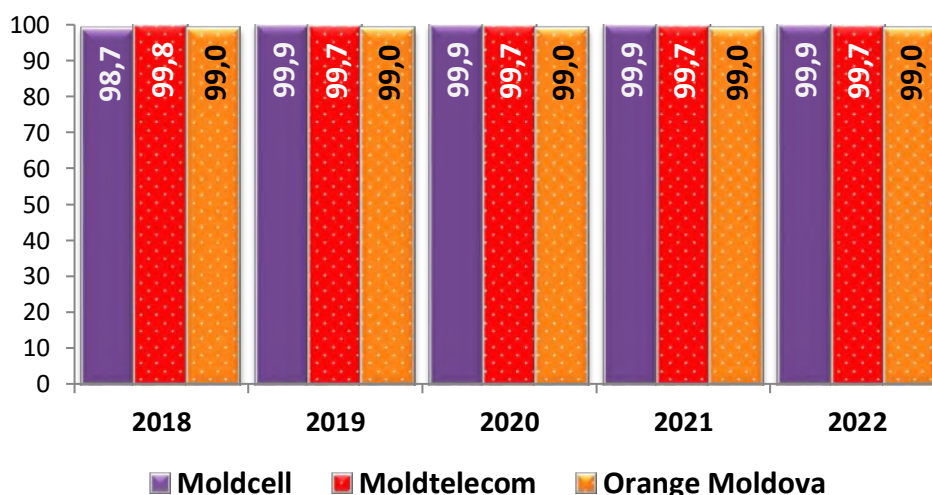
Datele statistice privind ratele¹² de acoperirea teritorială și a populației cu semnal radio provenit din rețelele de mobile 3G arată, că în anul 2022, S.A. "Orange Moldova" și S.A. "Moldtelecom" au menținut ratele de acoperire la nivelul anului precedent, în valoare de 99% și 99,8% respectiv, iar S.A. "Moldcell" a îmbunătățit valoarea până la 99%

Fig. 17. Ratele de acoperire teritorială cu rețele mobile 3G (%): Sursa: ANRCETI

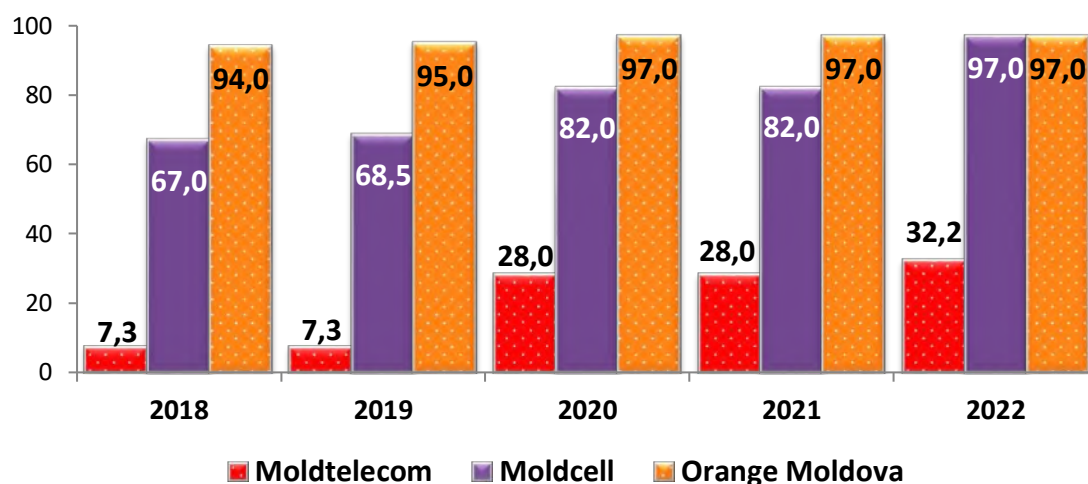
La capitolul acoperirea populației Republicii Moldova cu semnal radio, provenit din rețelele 3G, se atestă o rată de acoperire, ca și în anii precedenți, de puțin sub 100%.

Fig. 18. Ratele de acoperire a populației cu rețele mobile 3G (%): Sursa: ANRCETI

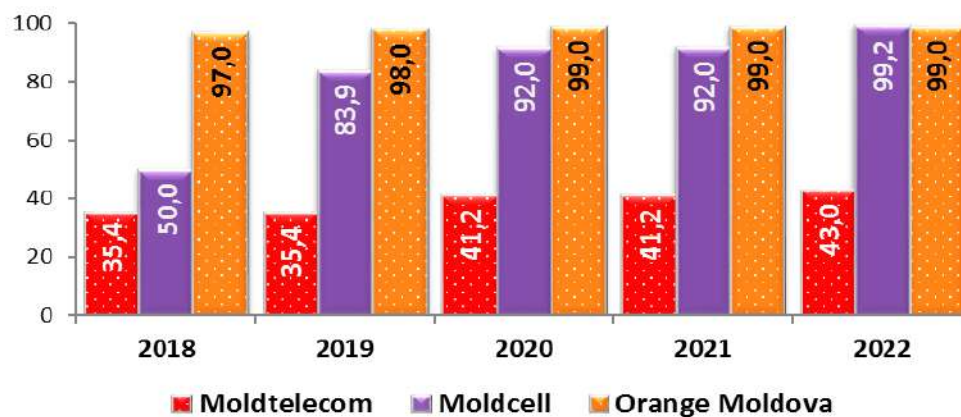

În parte ce ține de acoperirea teritorială cu acces radio în bandă largă, provenit din rețelele mobile 4G, în standardul LTE, în anul 2022, constatăm că S.A. "Orange Moldova" a menținut o rată de 97%, S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom" au îmbunătățit acest indicator, asimilând o rată de 97,0% și 32,2% respectiv.

¹² ratele de acoperire teritorială și a populației cu semnal radio provenit din rețelele de mobile au fost stabilite de către furnizorii vizați prin metoda de simulare, care pot fi diferite de cele reale din teren, deoarece se calculează prin intermediul aplicațiilor software specializate pentru analiză și evaluare, utilizând modelul de propagare descris în ultima versiune a recomandării ITU-R P-1546, în corespondere cu Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției nr. 11 din 28.02.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de măsurare și evaluare a parametrilor de calitate a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile celulare terestre GSM, UMTS și LTE în benzile de frecvențe 800, 900, 1800, 2100 și 2600 MHz

Fig. 19. Ratele de acoperire teritorială cu rețele mobile 4G (%): Sursa: ANRCETI

În anul de referință, S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom" au îmbunătățit ratele de acoperire a populației cu semnalul radio provenit din rețele 4G, și au înregistrat valori de 99,2% și 43,0%, respectiv, S.A. "Orange Moldova" a menținut valoarea ratei de acoperire la valoarea de 99%.

Fig. 20. Ratele de acoperire a populației în rețele mobile 4G (%): Sursa: ANRCETI

3. Telefonie fixă

3.1. Date generale – furnizori

Tabel nr. 08. Număr de furnizori de telefonie fixă operaționali la nivelul pieței cu amănuntul de servicii de origine și terminare a apelurilor: Sursa ANRCETI

Indicator	La situația de 31.12.2022
Nr. total de furnizori	24

3.2. Dinamica pieței cu amănuntul

În anul 2022, piața serviciilor de telefonie fixă din Republica Moldova a continuat să se afle în declin. Datele statistice arată că numărul de abonați, traficul mediul lunar, și volumul vânzărilor pe această piață au urmat un trend descendent.

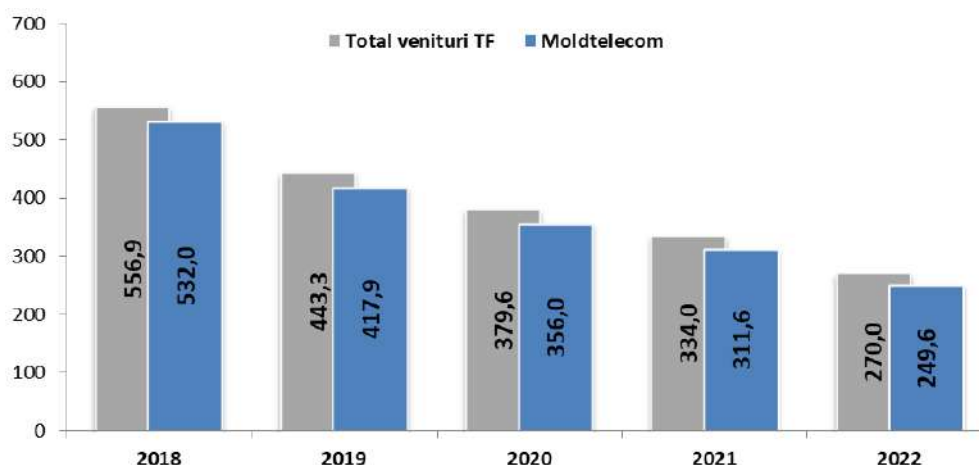
Tabel nr. 09. Date cu privire la veniturile, numărul de abonați și traficul mediu lunar (ARPU) pe piața de telefonie fixă: Sursa ANRCETI

TOTAL	Venit*, lei		Număr de abonați		ARPU, lei	
	per. fizice	per. juridice	per. fizice	per. juridice	per. fizice	per. Juridice
	133 655 527	64 847 593	827 142	123 996	13,2	42,9

*Notă: Venit obținut din furnizarea de servicii de telefonie fixă către abonați prin acces direct.

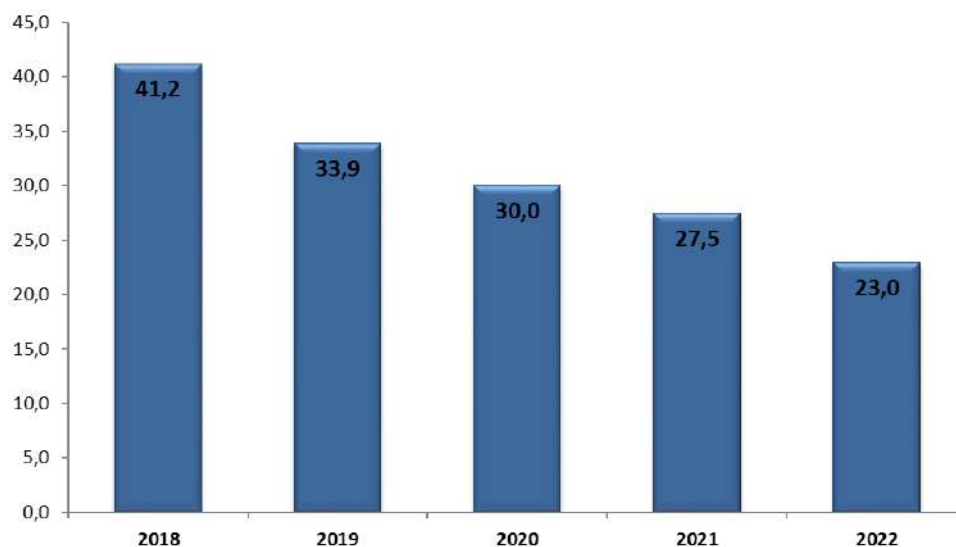
Volumul total al veniturilor pe acest segment de piață a scăzut, comparativ cu anul 2021, cu 19,1% și a alcătuit 270 mil. lei, iar vânzările S.A. "Moldtelecom" s-au micșorat cu 62 mln. lei (-19,9%) și au constituit 249,6 mil. lei. Cota de piață a SA "Moldtelecom", în funcție de venituri, a alcătuit 92,4%, în scădere cu 0,9 p.p., față de anul precedent, iar cota cumulativă a celorlalți furnizori alternativi a constituit 7,6%.

Fig. 21. Evoluția pieței serviciilor de telefonie fixă, în funcție de cifra de afaceri: Sursa: ANRCETI

Urmare a acestei evoluții, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) s-a redus cu 16,5% și a constituit 23 lei. S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de 23,8 lei (-17,2%), iar furnizorii alternativi – un ARPU de 16,3 lei (-6,3%).

Fig. 22. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator – ARPU (lei): Sursa: ANRCETI

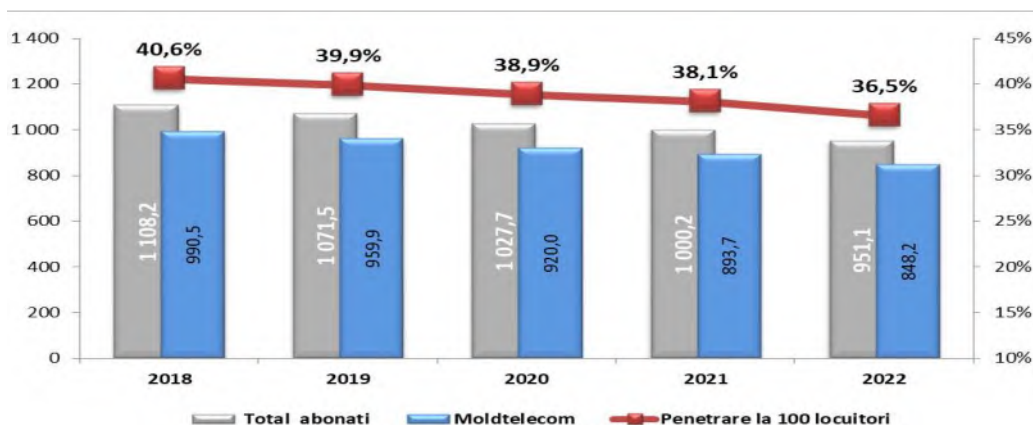

3.3. Număr de abonați și ratele de penetrare

În anul de referință, numărul abonaților de telefonie fixă¹³ a scăzut cu circa 4,9% și a constituit puțin peste 951,1 mii.

Comparativ cu sfârșitul anului 2021, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă, raportată la 100 de locuitori, s-a micșorat cu 1,6 p.p. și a atins valoarea de 36,5%, iar rata de penetrare raportată la 100 de gospodării a alcătuit circa 73,1 %. (la calcularea indicatorului respectiv a fost luată mărimea medie a gospodăriilor formată din 2,3 persoane, totodată au fost exclus numărul de abonați - persoanelor juridice).

Fig. 23. Număr de abonați (mii) și ratele de penetrare (%) a serviciilor de telefonie fixă, raportată la 100 de locuitori: Sursa: ANRCETI

În anul 2022, cota de piață, după numărul de abonați (utilizatori), ai S.A. "Moldtelecom" a constituit 89,2%, cu o scădere de 0,2 p.p., comparativ cu anul 2021.

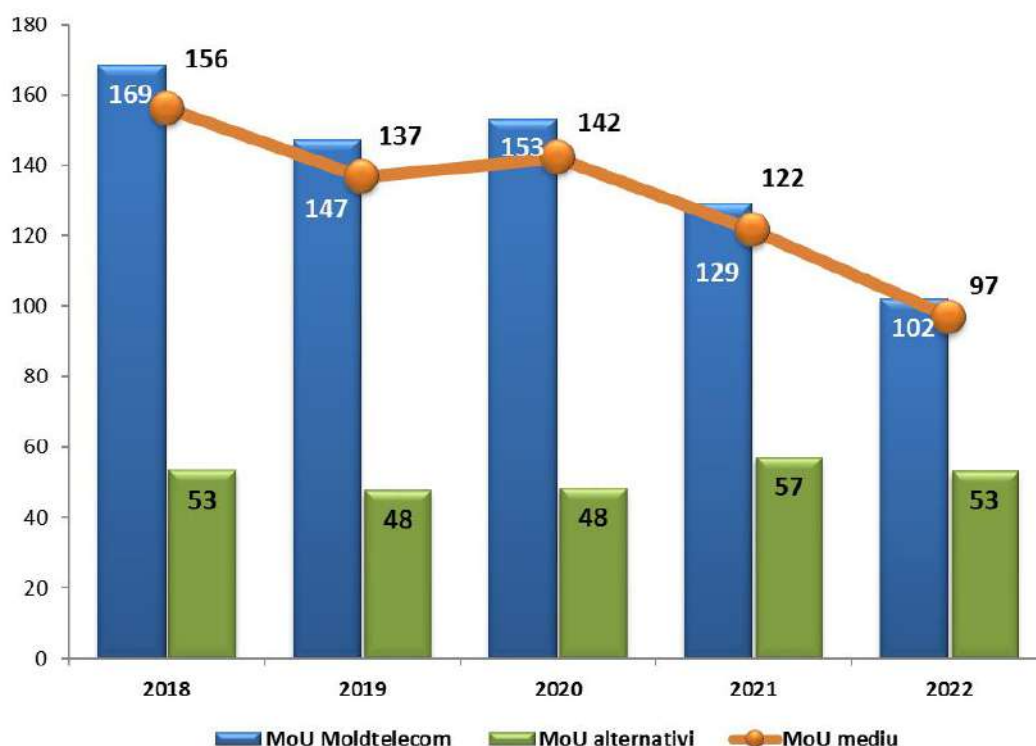
¹³ În calcul au fost luate liniile fixe de abonați, iar în cazul serviciilor prestate în baza tehnologiei VoIP – numerele de telefon alocate utilizatorilor.

3.4. Evoluția traficului

Micșorarea volumului traficului de voce în rețelele de telefonie fixă a fost determinată de diminuarea tuturor tipurilor de trafic voce. Traficul inițiat peste hotarele țării și terminat în rețelele fixe din R. Moldova a scăzut cu 37,7%, în timp ce traficul inițiat în republica Moldova și terminat în rețelele fixe ale altor furnizori a scăzut – cu 27,6%, traficul de ieșire către rețelele internaționale s-a diminuat cu – cu 27,4%, traficul național către rețelele mobile s-a diminuat – cu 13,3% și traficul de interconectare – cu 15%.

În aceste condiții traficul mediu lunar de voce per abonat (MoU) s-a micșorat cu 20,3% și a alcătuit 97 de minute (1 oră și 37 minute).

Fig. 24. Evoluția indicatorului MoU (minute): Sursa: ANRCETI

4. Internet fix și mobil

4.1. Date generale – furnizori

Tabel nr. 10. Număr de furnizori de servicii Internet operaționali în funcție de modalitatea de acces utilizată pentru conectare: Sursa ANRCETI

Indicator	La situația de 31.12.2022
Nr. total de furnizori în bandă largă,	114
inclusiv:	
Internet mobil	3

4.2. Dinamica veniturilor pe piața de Internet fix și mobil

Conform datelor raportate de furnizori, în anul 2022, volumul total al vânzărilor pe piața serviciilor de acces la Internet fix și mobil a crescut, comparativ cu anul 2021, cu 2,7% și a totalizat circa 2,8 mld. lei. Cea mai mare creștere a veniturilor de 7,6% a fost înregistrată pe piața serviciilor de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (Tabel nr. 4.2.).

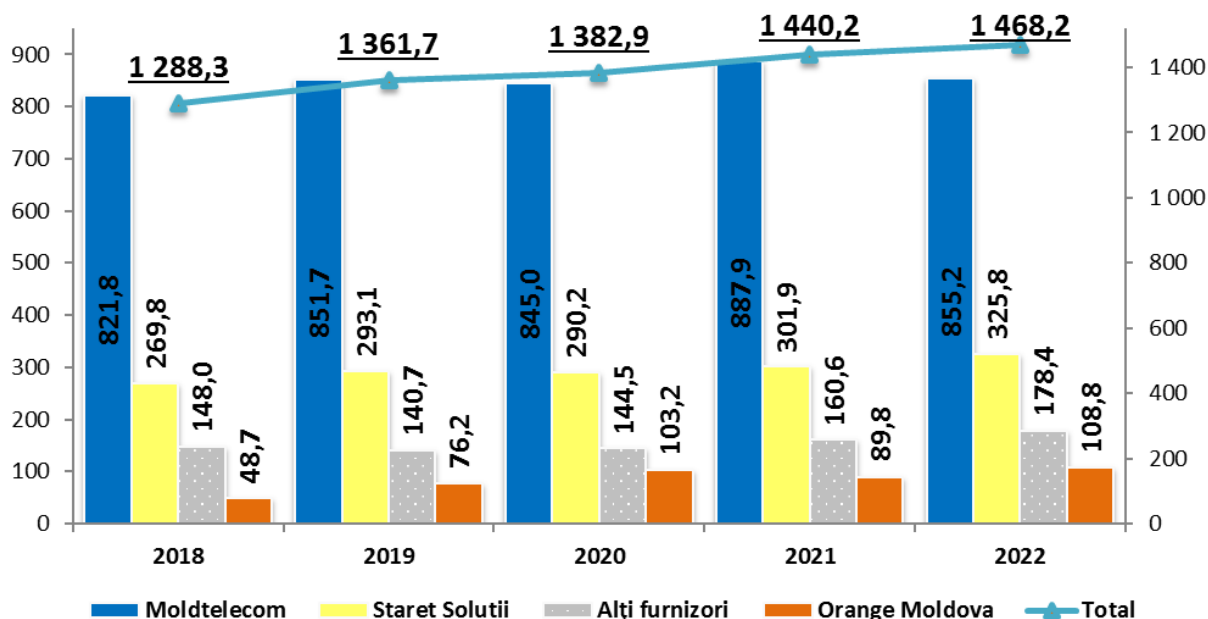
Tabel nr. 11. Veniturile din serviciile de acces la Internet fix și mobil (mil. lei): Sursa ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Venit Internet fix (mil.lei)	1 288,3	1 361,7	1 383,0	1 440,3	1 468,2
Venituri Internet mobil (mil. lei), din care:	1 058,5	1 186,7	1 208,8	1 281,4	1 327,5
- venituri din acces Internet prin intermediul smartphone-urilor ¹⁴	816,3	946,7	973,4	1 083,1	1 165,0
- venituri din acces la Internet mobil dedicat	242,2	240,0	235,4	198,2	162,6
Total venituri din acces la Internet fix și mobil (mil. lei)	2 346,8	2 548,4	2 591,8	2 721,6	2 795,7
Ponderea veniturilor din acces la Internet fix	54,9%	53,4%	53,4%	52,9%	52,5%
Ponderea veniturilor din acces la Internet mobil	45,1%	46,6%	46,6%	47,1%	47,5%

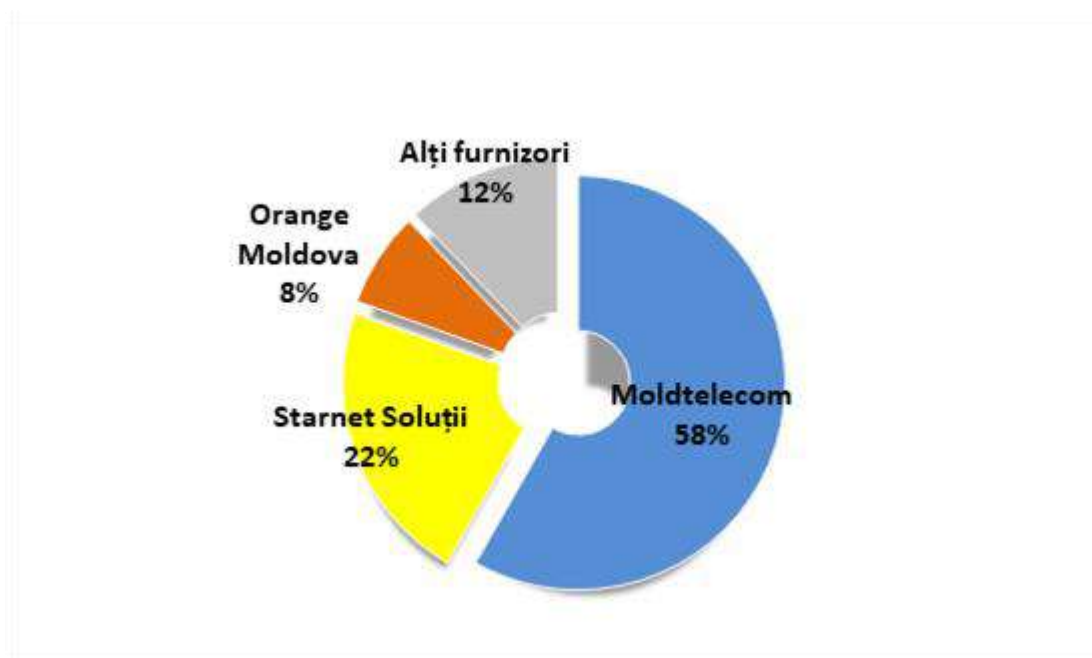
4.3 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet fix

Conform datelor raportate de furnizorii serviciilor de acces la Internet fix, volumul total al vânzărilor pe această piață a sporit, față de anul 2021, cu 1,9% și a însumat 1 468,2mil. lei. Veniturile S.A."Orange Moldova" și S.R.L. "Starnet Soluții" au crescut cu 21,1% și respectiv 7,9%. În aceeași perioadă, veniturile S.A."Moldtelecom" au scăzut cu 3,7%, până la 855,2 mil. lei.

¹⁴ Veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul smartphone-urilor sunt prezentate cu titlu informativ pentru a arăta care sunt veniturile totale pe piața accesului la Internet. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale a serviciului de bază – telefonie mobilă.

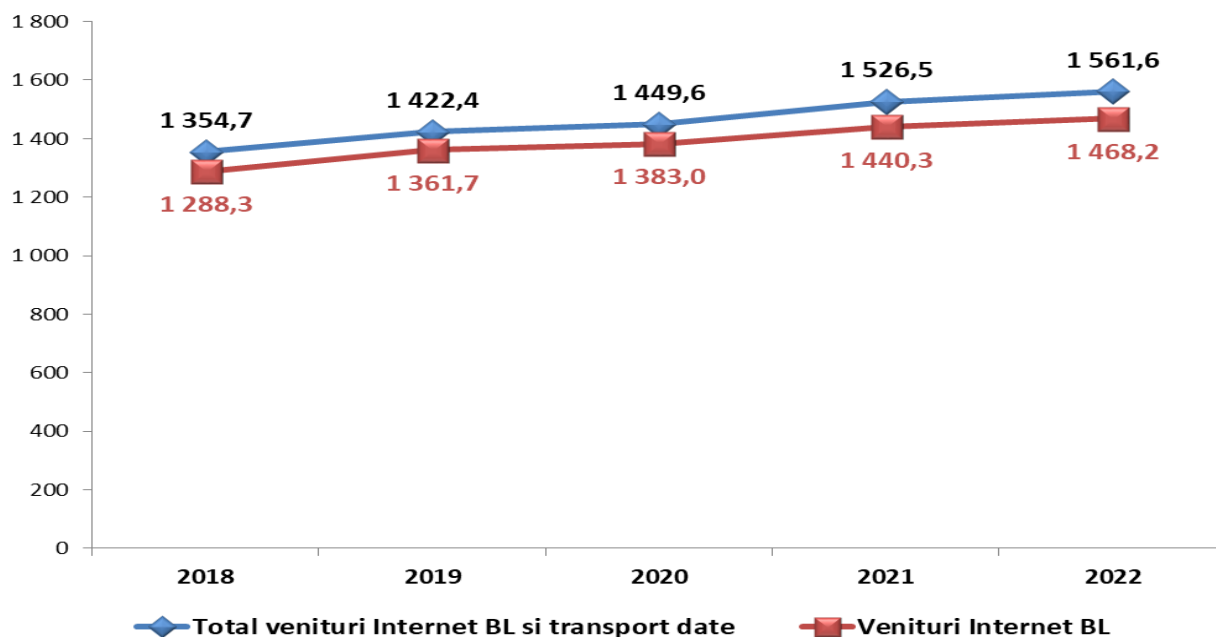
Fig. 25. Structura pieței de Internet fix, în funcție de veniturile obținute (mii lei): Sursa: ANRCETI

Datorită acestei evoluții, în anul 2022, cotele de piață ale furnizorilor de Internet fix bandă largă, în funcție de veniturile obținute, au fost următoarele: S.A. "Moldtelecom" – 58,3%, S.R.L. "Starnet Soluții" – 22,2%, S.A. „Orange Moldova” – 7,4%. Cota sumară a celorlalți furnizori de servicii de acces la Internet fix a constituit 12,1%, în creștere cu 1 p.p., comparativ cu anul 2021.

Fig. 26. Cotele de piață ale furnizorilor de Internet fix, în funcție de veniturile obținute (%): Sursa: ANRCETI

Din totalul veniturilor de 1 561,6 mil. lei, obținute din furnizarea serviciilor de acces la Internet și transmisiuni de date, 94% constituie vânzările serviciilor de Internet fix în bandă largă. Evoluția acestui segment de piață este prezentată în diagrama de mai jos, unde diferența valorilor dintre cele 2 curbe constituie veniturile transport date (linii închiriate, Internet tranzit, IP peering, IP tranzit, ș.a.).

Fig. 27. Evoluția veniturilor provenite din serviciile de acces la Internet și transmisiuni date (mil.lei): Sursa: ANRCETI

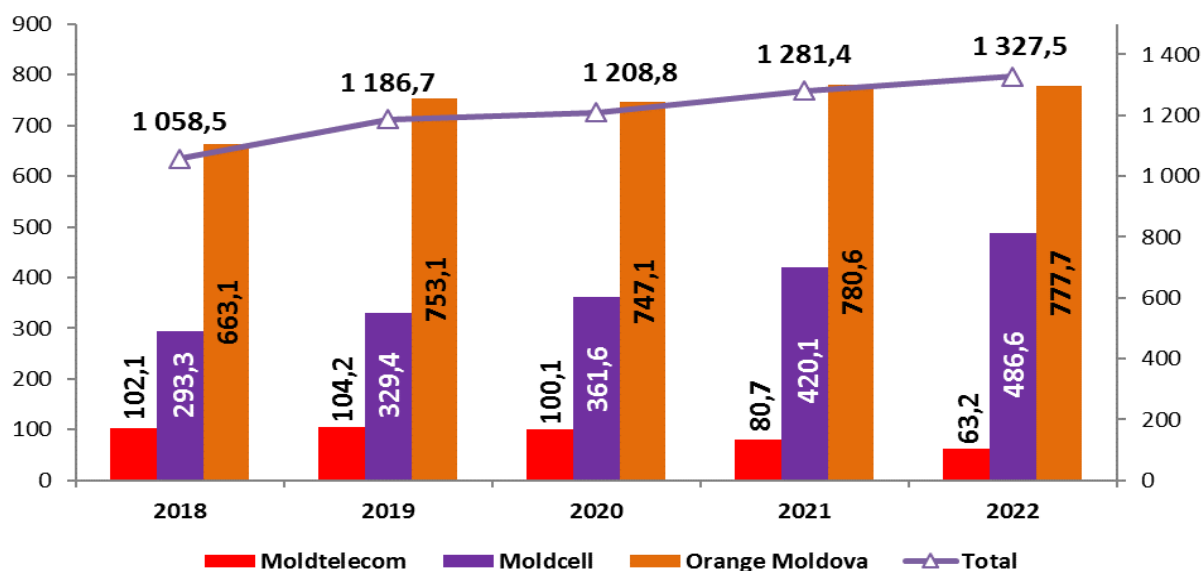

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet fix în bandă largă s-a micșorat, față de anul 2021, cu 3,1 % și a alcătuit 156,9 lei.

4.4. Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet mobil

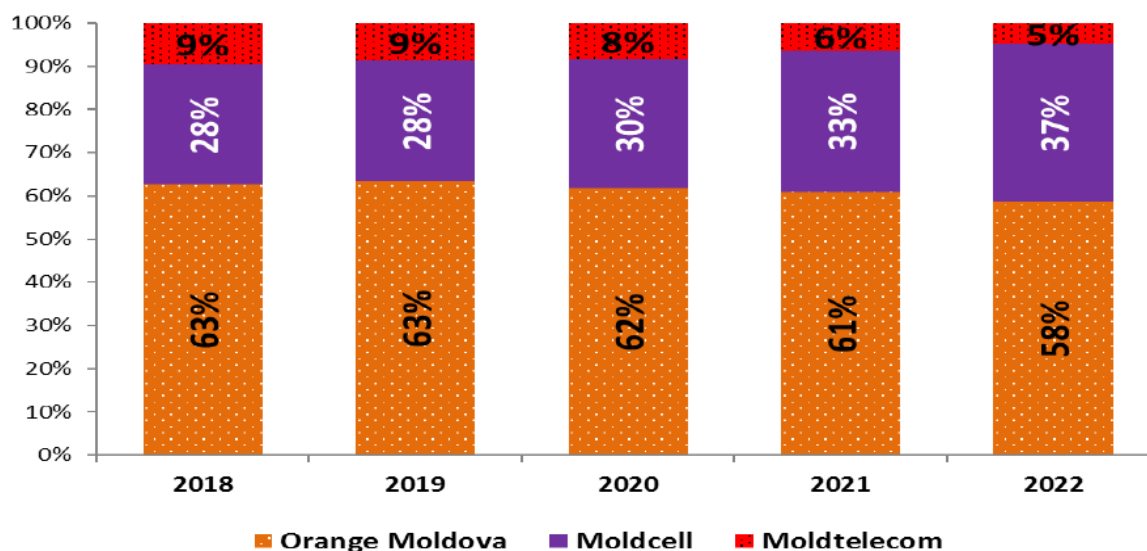
În perioada de referință, volumul total al veniturilor celor trei furnizori de comunicații mobile, obținute din vânzarea serviciilor de acces la Internet mobil (include acces dedicat la Internet și acces la Internet prin intermediul smartphone-urilor în calitate de serviciu adițional) a crescut, față de anul 2021, cu 3,6 % și a însumat 1 327,5 mil. lei. S.A. "Orange Moldova" a obținut venituri în valoare de circa 777,7 mil. lei, S.A. "Moldcell" – de 486,6 mil. lei și S.A. "Moldtelecom" – de 63,2 mil. lei.

Fig. 28. Evoluția veniturilor înregistrate de furnizorii serviciului de acces la Internet mobil (mil. lei): Sursa: ANRCETI

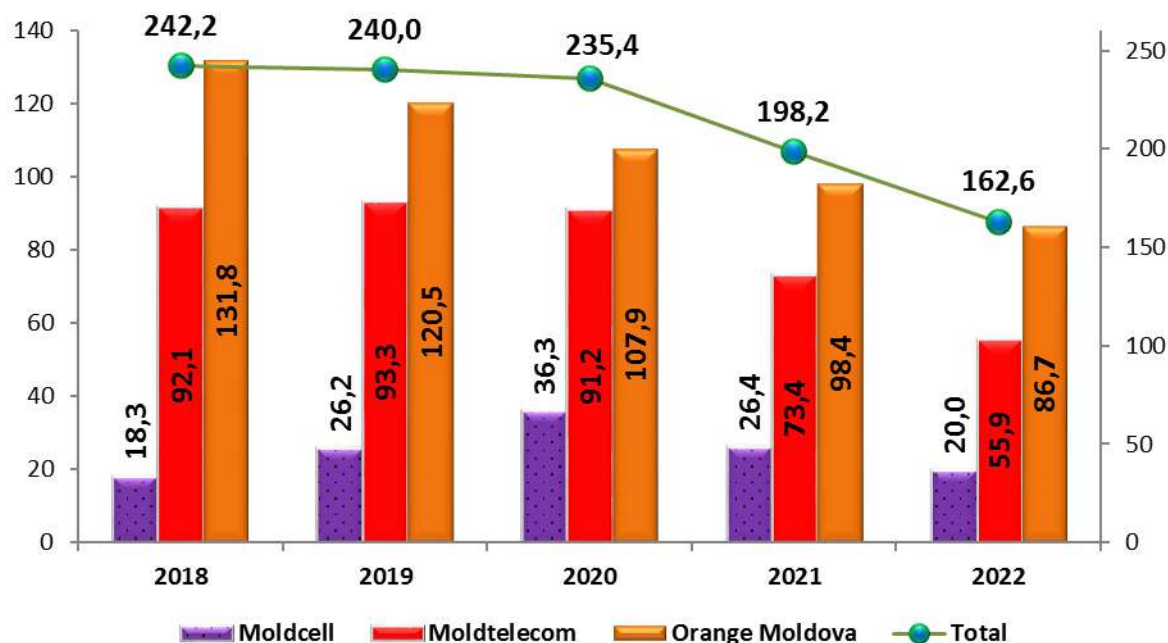
În anul 2022, în funcție de cifra de afaceri, S.A. "Orange Moldova" deținea o cotă de circa 58% din piața serviciilor de acces la Internet mobil, S.A. "Moldcell" – aproximativ 37% și S.A. "Moldtelecom" – 5%.

Fig. 29. Evoluția cotelor de piață ale furnizorilor serviciului de acces la Internet mobil, în funcție de cifra de afaceri: Sursa: ANRCETI

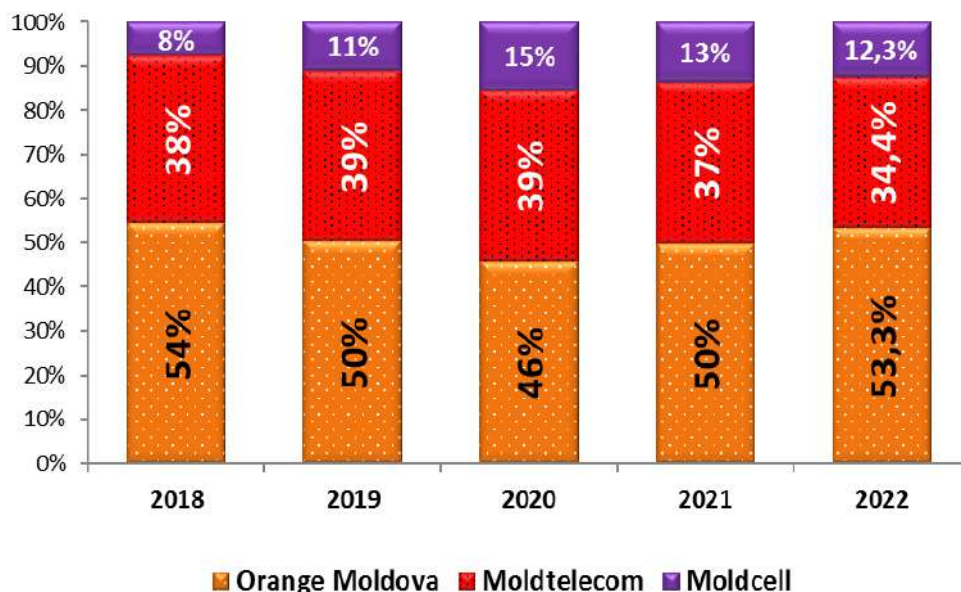
Veniturile furnizorilor provenite din prestarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat au constituit circa 162,6 mil. lei, în scădere cu 18%. S.A. "Orange Moldova" a obținut venituri în valoare de circa 86,7 mil. lei, S.A. "Moldtelecom" – de 55,9 mil., iar S.A. "Moldcell" – de 20 mil. lei.

Fig. 30. Evoluția veniturilor obținute din vânzarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat (mil. lei): Sursa: ANRCETI

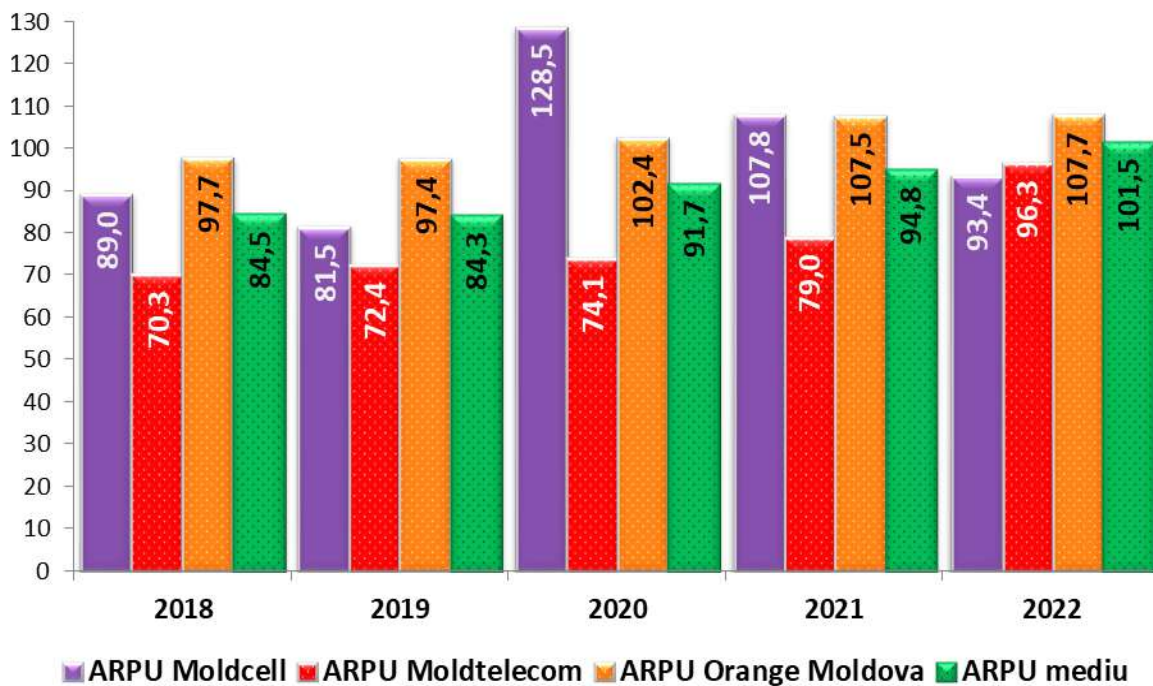
În anul 2022, în funcție de cifra de afaceri, S.A. "Orange Moldova" deținea o cotă de 53,3% din piața serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, S.A. "Moldtelecom" a avut o cotă de piață de 34,4%, iar S.A. "Moldcell" – de 12,3%.

Fig. 31. Evoluția cotelor de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, în funcție de cifra de afaceri: Sursa: ANRCETI

În anul 2022, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet mobil dedicat a constituit 101,5 lei, în creștere cu 7,1%, față de anul 2021. S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de 96,3 lei, în creștere cu 22%. S.A. "Orange Moldova" a avut un ARPU în valoare de 107,7 lei, mai mult 0,1%, față de perioada similară a anului precedent, iar ARPU al S.A. "Moldcell" a constituit 93,4 lei, înregistrând o scădere de 13,3%.

Fig. 32. Evoluția venitului mediu lunar per abonat (ARPU) la serviciile de acces la Internet mobil dedicat (lei): Sursa: ANRCETI

4.5. Date cumulative referitoare la utilizatori și ratele de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil

La sfârșitul anului 2022, numărul abonaților la serviciul de acces la *Internet fix* (include persoane fizice și juridice) a crescut cu circa 37,7 mii (+4,9%), față de finele anului 2021, și a însumat peste 800 mii, iar numărul utilizatorilor serviciului de acces la *Internet mobil* s-a majorat cu 269,3 mii (+10%) și a constituit circa 3 mil.

Comparativ cu sfârșitul anului 2021, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix, raportată la 100 de locuitori, a alcătuit 30,7% (în creștere cu 1,7 p.p.), iar a serviciilor de acces la Internet mobil – 113,6% (în creștere cu 11,2 p.p. (Tabel nr. 4.4).

Tabel nr. 12. Număr de abonați la serviciile de acces la Internet fix și mobil și ratele de penetrare: Sursa ANRCETI

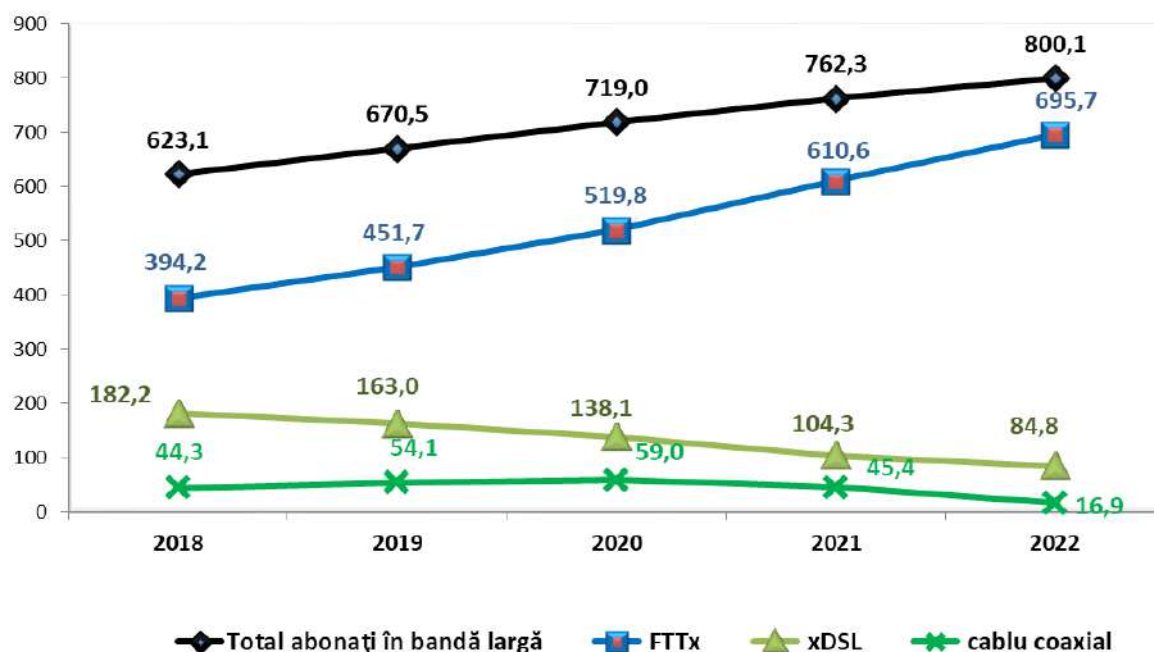
	2018	2019	2020	2021	2022
Nr. abonați de acces la Internet fix	623 135	670 530	719 001	762 333	800 057
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil, din care:	2 168 174	2 381 083	2 371 108	2 688 907	2 958 247
- abonați la serviciile de acces la Internet mobil dedicat	241 439	237 051	194 456	146 833	126 511
- utilizatori de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor	1 926 735	2 144 032	2 176 652	2 542 074	2 831 736
Rata de penetrare la Internet fix, raportată la 100 de locuitori**	22,8%	25,0%	27,2%	29,0%	30,7%
Rata de penetrare la Internet fix, raportată la 100 de gospodării** (doar abonați - persoane fizice)	49,7%	54,4%	59,3%	63,3%	67,0%
Rata de penetrare acces Internet mobil*	79,4%	88,7%	89,7%	102,4%	113,6%

****Notă:** Informația cu privire la ratele de penetrare a fost actualizată, inclusiv și pentru perioadele anterioare, în conformitate cu datele actualizate ale statisticii oficiale.

4.6. Număr de abonați, rate de penetrare și tehnologii utilizate pentru accesul la Internet fix

În perioada de raportare, numărul total al abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă a crescut, față de anul 2021, cu 4,9% și a ajuns la 800,1 mii. În aceeași perioadă numărul abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, conectați prin tehnologia FTTx, inclusiv FTTH/GPON, a crescut cu 14% și a alcătuit 695,7 mii.

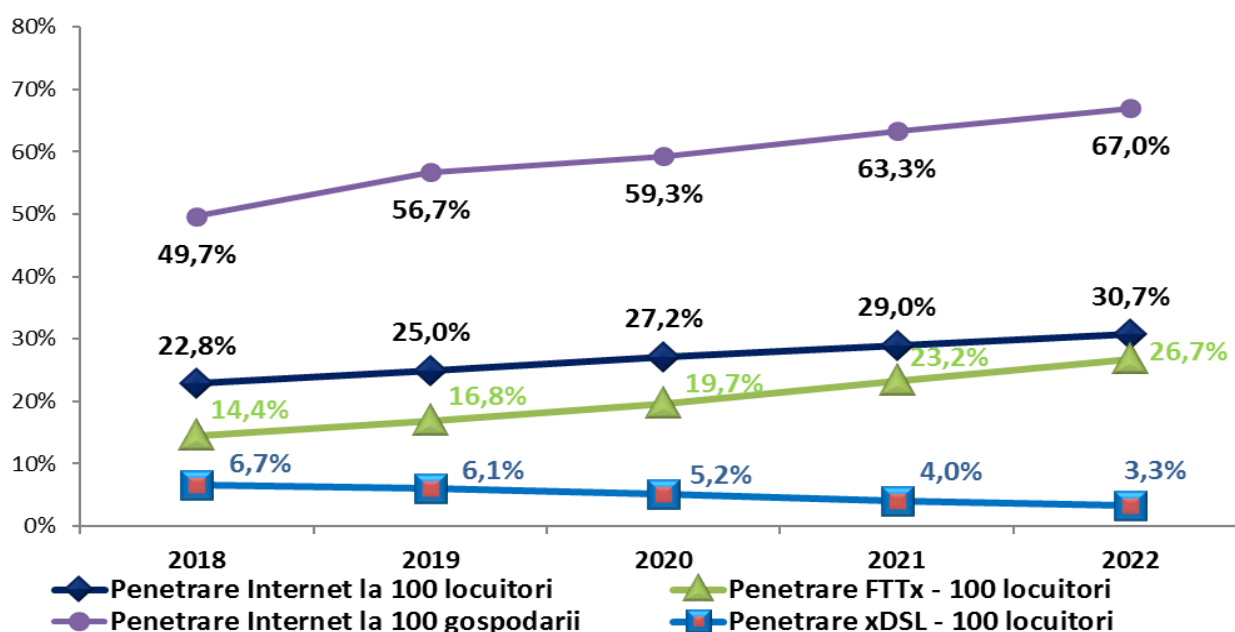
Fig. 33. Evoluția abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă în funcție de tehnologia de acces (mii): Sursa: ANRCETI

În funcție de tehnologia de acces, 87% (în creștere cu 6,9 p.p.) din numărul abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă erau conectați prin intermediul rețelei FTTx, 10,6% - prin xDSL, 2,1% - prin cablu coaxial (DOCSIS) și 0,3% - prin alte tehnologii.

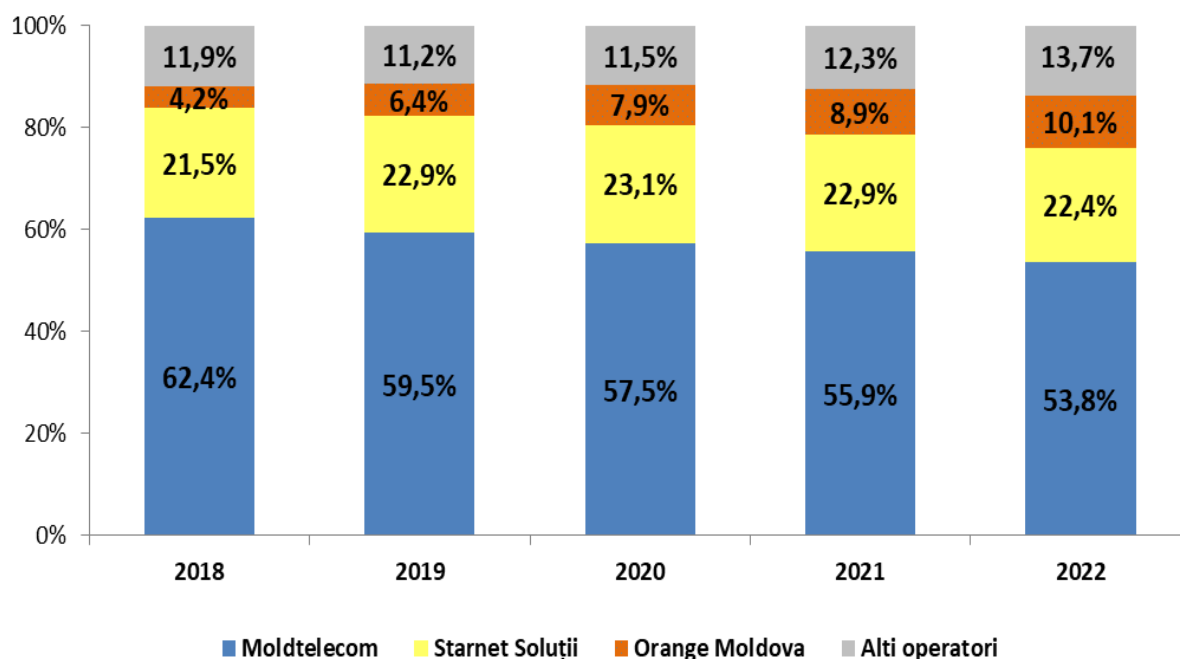
În anul 2022, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix în bandă largă, raportată la 100 de locuitori, s-a majorat comparativ cu anul 2021, cu 1,7 p.p. și a constituit 30,7%.

Fig. 34. Evoluția ratelor de penetrare raportate la 100 de locuitori/gospodării: Sursa: ANRCETI

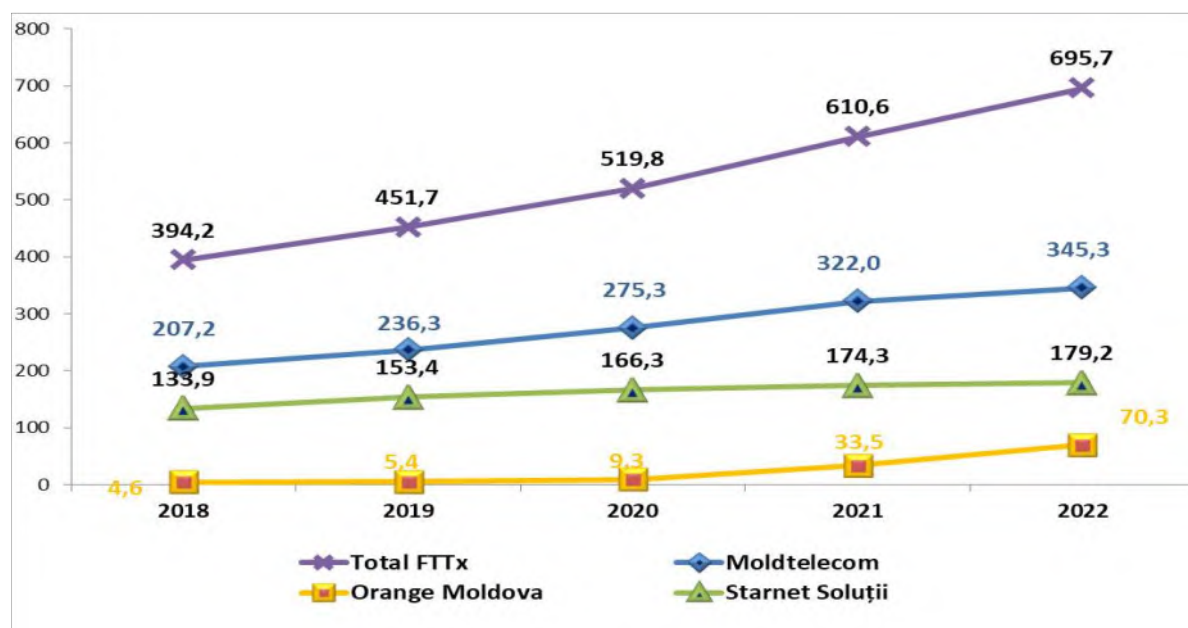
În funcție de numărul de abonați la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, în anul 2022 S.A. "Moldtelecom" a rămas lider detașat pe piața data, având o cota de piață de 53,8% (-2,2%), urmat de S.R.L. "Starnet Soluții" care a deținut o cotă de 22,4% (-0,5%), respectiv S.A. "Orange Moldova" a atins o cotă de piață de 10,1% (+1,2%), iar ceilalți furnizori și-au crescut cota pe piață, cu 1,4%, înregistrând 13,7%.

Fig. 35. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de numărul de abonați de Internet fix: Sursa: ANRCETI

Marea majoritate a abonaților de Internet fix au fost conectați prin rețele de fibră optică FTTx, circa 695,7 mii, din care 345,3 mii sunt abonați ai S.A. "Moldtelecom", cu o pondere de 49,6%, 179,2 mii de abonați - S.R.L. "Starnet Soluții", având o pondere de 25,8%, 70,3 mii de abonați - S.A. "Orange Moldova", ce dețin o pondere de 10,%, iar ceilalți furnizori care activează pe acest segment de piață, formează o pondere de 14,5% cu 100,9 mii de abonați.

Fig. 36. Evoluția numărului de abonați de Internet fix prin tehnologia FTTx (mii): Sursa: ANRCETI

Disponibilitatea în creștere a rețelelor de fibră optică alimentează migrarea pe scară largă spre conexiunile rapide cu viteze de cel puțin 100 Mbps, necesare pentru economia și societatea țării. Astfel, datele statistice pentru anul 2022 arată că, numărul solicitanților care au ales serviciile de Internet fix cu viteze de peste 100 Mbps, a crescut cu 32,7%, comparativ cu finele anului 2021, și a alcătuit circa 355,5 mii, numărul celor care preferă viteze cuprinse între 30-100 Mbps a scăzut cu 6,5% și a constituit 351,4 mii.

Conform datelor raportate de către cei 114 furnizori de pe această piață, 41,9% din abonați optează pentru conexiuni de peste 100 Mbps, 43,9% din abonați utilizează Internet fix cu viteze cuprinse între 30-100 Mbps, 12,8% din abonați folosesc conexiuni cuprinse între 10-30 Mbps. Cei care au utilizat conexiuni cu viteze între 2 Mbps și 10 Mbps au alcătuit 0,7%. Aceiaș cota de 0,7% o au și utilizatorii cu viteze de deescărcare până la 2 Mbps, (Tabel nr. 4.4).

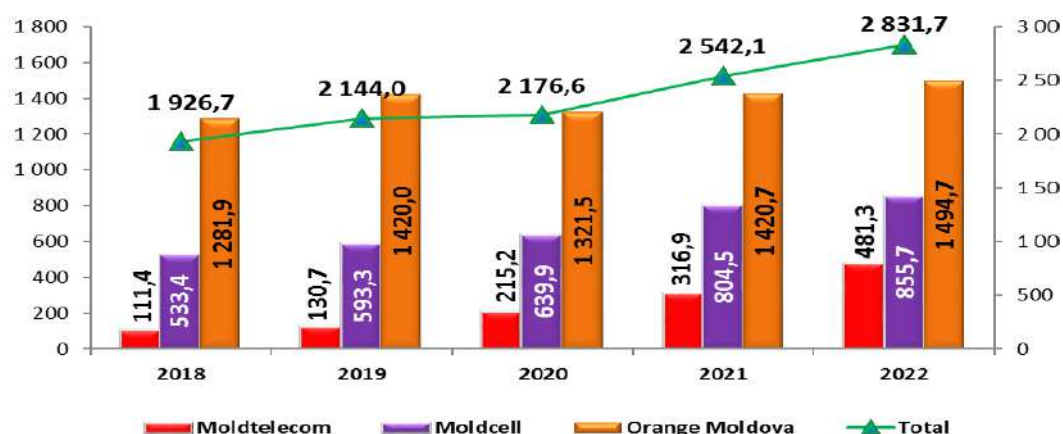
Tabel nr. 13. Viteza de conectare a abonaților la serviciile de Internet fix: Sursa ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
până la 2 Mbps	18 861	14 967	11 607	8 300	5 214
2 - 10 Mbps	8 364	7 707	7 169	6 055	5 448
10 - 30 Mbps	194 431	174 868	149 432	119 488	102 472
30 - 100 Mbps	338 871	370 035	383 258	375 715	351 378
peste 100 Mbps	62 608	102 953	167 535	252 775	335 545
Total, abonați	623 135	670 530	719 001	762 333	800 057
Ponderea					
până la 2 Mbps	3,0%	2,2%	1,6%	1,0%	0,7%
2 - 10 Mbps	1,3%	1,1%	1,0%	0,8%	0,7%
10 - 30 Mbps	31,2%	26,1%	20,8%	15,7%	12,8%
30 - 100 Mbps	54,4%	55,2%	53,3%	49,3%	43,9%
peste 100 Mbps	10,1%	15,4%	23,3%	33,2%	41,9%

4.7. Număr de utilizatori și rata de penetrare ale serviciului de acces la Internet mobil

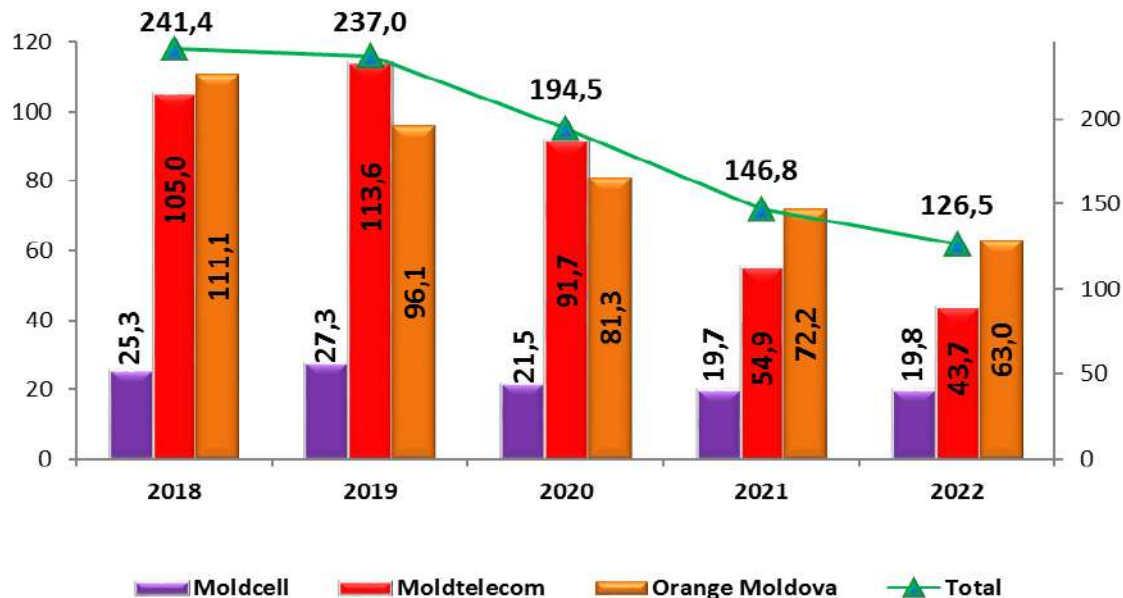
În anul 2022, din numărul total de utilizatori activi ai serviciilor de acces la Internet mobil – 2,8 mil. au constituit utilizatorii de Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor, înregistrând o creștere de aproximativ 11,4%, față de finele anului 2021.

Fig. 37. Evoluția numărului de utilizatori activi, ce au utilizat Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (mii): Sursa: ANRCETI

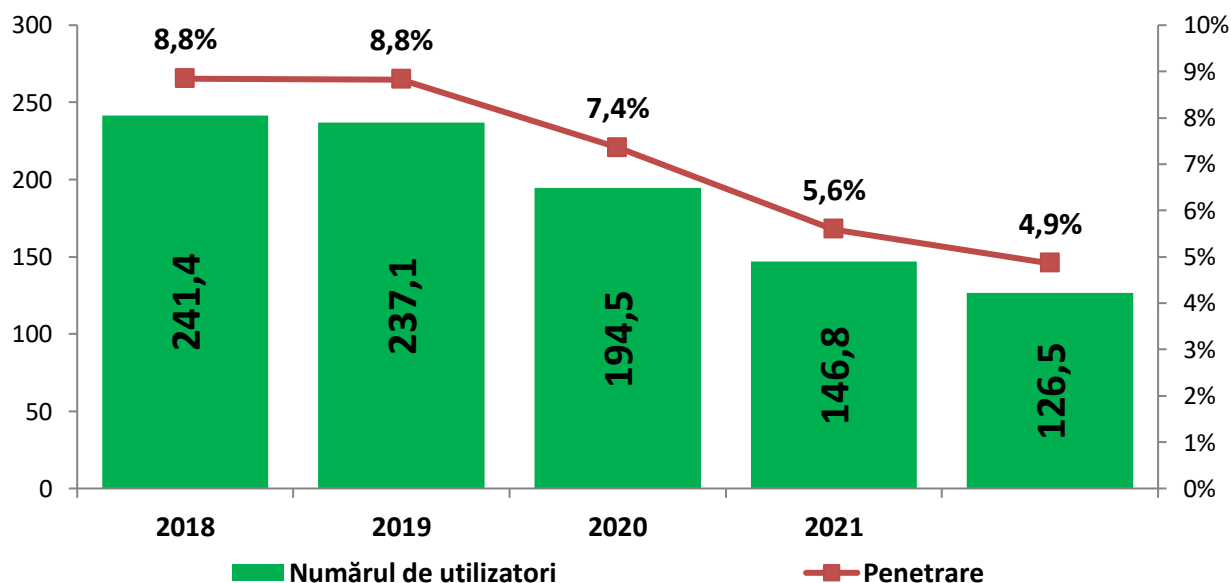
În perioada de referință, numărul total de utilizatori de acces la Internet mobil dedicat a constituit 175,5 mii abonați, din ei – circa 126,5 mii erau utilizatori activi, înregistrând o scădere de 13,8%, față de finele anului 2021. Această scădere în mare măsură se datorează ofertelor generoase ce oferă un conținut mult mai atractiv, inclusiv trafic Internet tot mai mult, precum și smartphone-urile care sunt tot mai integrate cu utilizarea de zi cu zi, prin carduri de credit, plăți mobile și servicii de telefonie Wi-Fi.

Fig. 38. Evoluția numărului de utilizatori activi ce au utilizat Internet mobil dedicat (mii): Sursa: ANRCETI

Conform situației de la finele anului 2022, cota de piață deținută de S.A. "Orange Moldova" pe piața serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, în funcție de numărul de utilizatori activi, a fost de 49,8%, S.A. "Moldtelecom" deținea o cotă de circa 34,5%, iar S.A. "Moldcell" – de 15,7%. Rata de penetrare a acestor servicii, raportată la 100 de locuitori, a fost de 4,9%.

Fig. 39. Numărul utilizatorilor de acces la Internet mobil dedicat (mii) și ratele de penetrare (%): Sursa: ANRCETI

La finele anului 2022, numărul total al utilizatorilor care au accesat Internetul mobil prin rețelele 4G, a crescut, față de finele anului 2021, cu 222,6 mii (+11,1%) și a constituit 2,2 mil. (Tabel nr.4.5).

Tabel nr. 14. Structura pieței în funcție de numărul de utilizatori ai serviciilor 4G: Surca ANRCETI

	2018	2019	2020	2021	2022
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil dedicat					
S.A. "Moldcell"	7 406	8 751	9 991	9 248	9 459
S.A. "Moldtelecom"	10 109	28 663	34 601	27 425	22 293
S.A. "Orange Moldova"	63 967	59 217	55 090	50 243	44 113
Total utilizatori acces la Internet mobil dedicat	81 482	96 631	99 682	86 916	75 865
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor					
S.A. "Moldcell"	266 328	385 795	453 318	619 572	712 814
S.A. "Moldtelecom"	8 500	40 935	63 373	95 388	128 667
S.A. "Orange Moldova"	663 495	1 022 939	1 035 175	1 196 415	1 303 563
Total utilizatori acces Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor	938 323	1 449 669	1 551 866	1 911 375	2 145 044
Total utilizatori 4G	1 019 805	1 564 300	1 651 548	1 998 291	2 220 909

Conform datelor statistice, în 12 luni ale anului 2022, volumul total al traficului generat de utilizatorii de Internet mobil a constituit circa 259 799 TB, în creștere cu 28,9%, dintre care utilizatorii de Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor au generat un trafic de aproximativ 201 718,1 TB, în creștere cu circa 47,3%, față de perioada similară a anului 2021, iar utilizatorii de Internet mobil dedicat au generat un trafic de circa 58 080,7 TB, ceea ce a semnalat o decadere cu circa 10,2%.

În perioada de referință, un utilizator care a accesat Internet mobil prin intermediul smartphone-ului a generat în mediu un trafic lunar (AUPU) de 6,2 GB, în creștere cu 30,9%, iar un utilizator care a accesat Internet mobil dedicat a generat în mediu un trafic lunar (AUPU) de 36,3 GB, în creștere cu 17,3%, față de anul 2021 (Tabel nr. 4.6).

Tabel nr. 15. Structura traficului generat de utilizatorii de Internet mobil și traficul mediu lunar (AUPU), (GB): Sursa ANRCETI

		2018	2019	2020	2021	2022
Trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil dedicat (GB) / AUPU						
S.A. "Moldcell"	trafic	2 535 412	3 523 463	7 413 203	7 997 491	7 753 138
	AUPU	12,7	11,0	26,5	32,6	36,6
S.A. "Moldtelecom"	trafic	27 896 776	29 912 856	37 433 341	31 989 492	25 147 036
	AUPU	21,3	23,2	30,4	34,4	43,3
S.A. "Orange Moldova"	trafic	18 340 683	18 833 469	23 887 280	24 656 563	25 180 508
	AUPU	13,6	15,3	22,7	27,0	31,3
Total trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil dedicat		48 772 871	52 269 788	68 733 824	64 643 546	58 080 682
Trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (GB) / AUPU						
S.A. "Moldcell"	trafic	11 859 240	18 330 912	25 053 834	44 066 833	63 111 597
	AUPU	1,9	2,7	3,6	5,0	6,1
S.A. "Moldtelecom"	trafic	1 916 284	2 984 586	10 761 191	24 464 615	39 248 614
	AUPU	1,6	2,2	5,6	7,9	9,1
S.A. "Orange Moldova"	trafic	21 855 627	31 136 206	45 635 040	68 388 243	99 357 938
	AUPU	1,4	1,9	2,9	4,1	5,6
Total trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor		35 631 151	52 451 704	81 450 066	136 919 691	201 718 149
Total trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil		84 404 022	104 721 492	150 183 890	201 563 237	259 798 831

4.8. Venitul obținut din furnizarea serviciilor M2M (Machine-to-machine)

În anul 2022, venitul obținut din furnizarea serviciilor M2M s-a majorat cu 10%, față de perioada similară a anului trecut, și a constituit aproximativ 17,6 mil. lei.

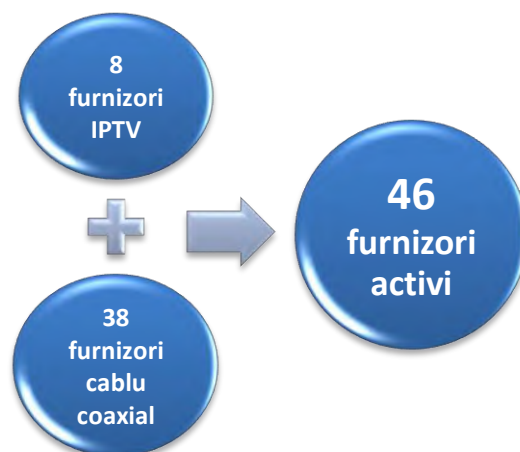
Fig. 40. Dinamica venitului obținut din furnizarea serviciilor M2M (mii, lei): Sursa: ANRCETI

5. Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale¹⁵

5.1. Date generale – furnizori

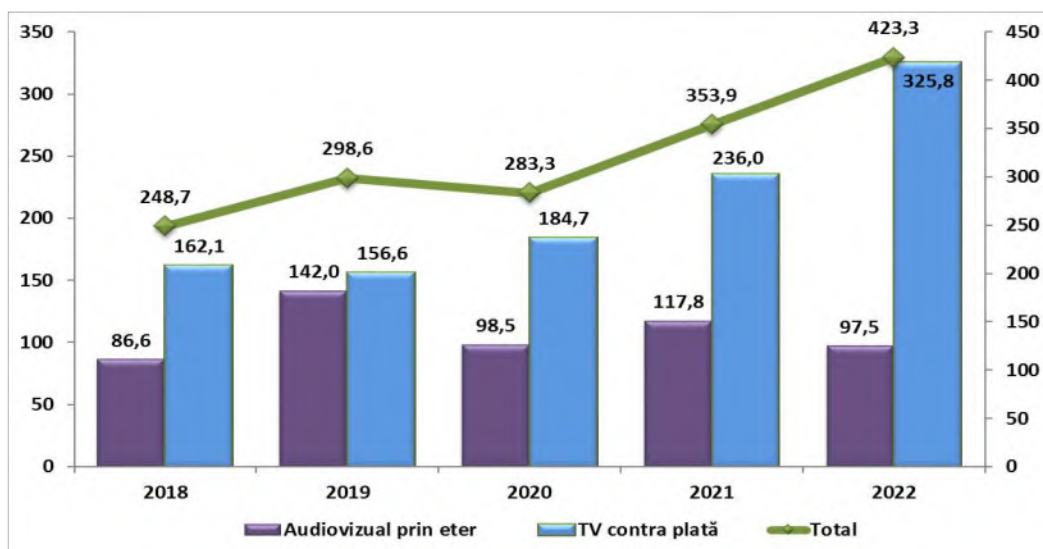
Conform datelor statistice agregate de ANRCETI, la sfârșitul anului 2022 au fost activi 46 furnizori de servicii TV contra plată, din care 8 furnizori prestează servicii prin rețele IPTV, iar ceilalți 38 de furnizori prestează servicii TV prin cablu coaxial pe tehnologia CATV sau DVB-C.

5.2. Dinamica pieței – venituri

În perioada anului 2022, volumul total al veniturilor din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale a alcătuit 423,3 mil. lei, în creștere cu 19,6%, față de anul precedent.

Fig. 41. Dinamica veniturilor obținute din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale (mil.lei): Sursa: ANRCETI

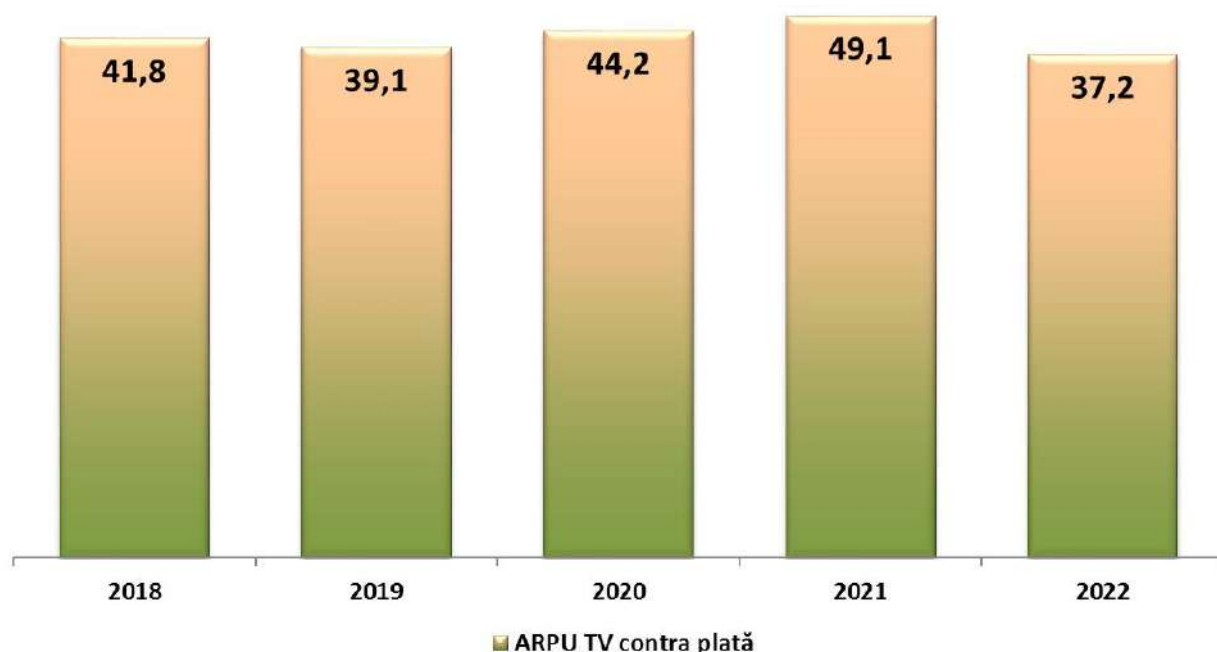

În perioada de raport, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al furnizorilor de servicii TV contra plată a scăzut cu 24,4%. Micșorarea respectiva a fost determinată de compania S.A. "Moldtelecom", înregistrând un ARPU de

¹⁵ Datele statistice aferente compartimentului „Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale”, vor fi actualizate, în urma finalizării controalelor planificate, care sunt în desfășurare, inițiate la unii dintre principalii furnizori de pe piața respectivă.

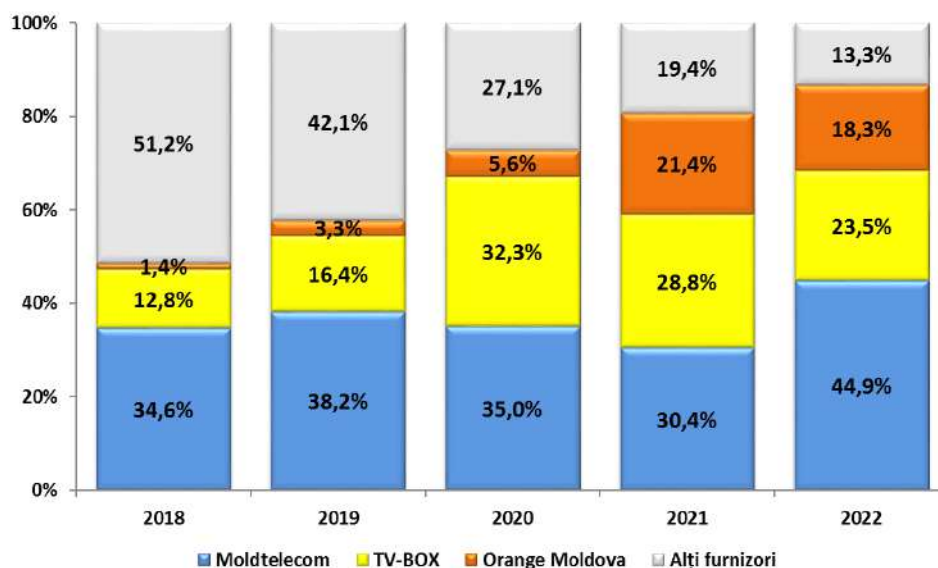
27,3 lei, în scădere cu 52,9%, față de anul precedent. În particular, S.A. "TV Box" a obținut un ARPU de 49,4 lei, în creștere cu 9,7% și S.A. "Orange Moldova" – de 65,5 lei, în creștere cu 4,2%.

Fig. 42. Dinamica venitului mediu lunar per utilizator ARPU (lei): Sursa: ANRCETI

Cele mai importante cote pe piața serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri, au fost deținute de S.A. "Moldtelecom" de 44,9%, cu 14,5 p.p., mai mult decât în anul precedent. S.A. "Orange Moldova" – 18,3%, în scădere cu 3,1 p.p., S.R.L. "TV-Box" – 23,5%, în scădere cu 5,3 p.p., iar restul furnizorilor au înregistrat o cotă cumulativă de 13,3%, în scădere cu 6,1 p.p., față de anul 2021.

Fig. 43. Cotele pieței serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri a furnizorilor: Sursa: ANRCETI

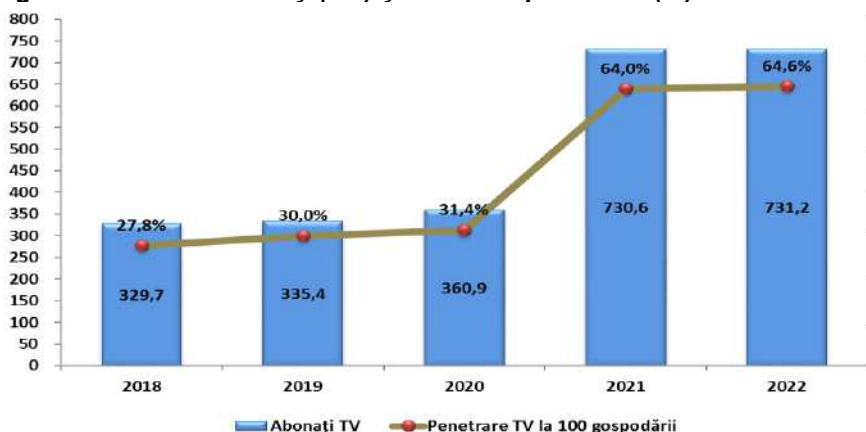
5.3. Număr de abonați și rata de penetrare

Conform datelor prezentate de 46 furnizori activi de servicii TV contra plată, numărul total al abonaților la aceste servicii a crescut, față de anul 2021, cu 0,1% și a însumat 731,2 mii. Creșterea numărului total de abonați la serviciile TV contra plată a fost determinată de sporirea numărului de abonați prin rețele IPTV. Numărul acestor abonați a crescut cu 1% și a totalizat 592,4 mii.

Din numărul total de abonați la serviciile TV contra plată, în funcție de tehnologia de recepție, 138,8 mii (19%) sunt abonați ai serviciilor TV furnizate prin cablu coaxial, iar circa 592,4 mii (81%) – abonați a serviciilor IPTV. În același timp, baza de abonați a furnizorilor de rețele TV prin cablu s-a redus cu 3,5%, care cuprinde 138,8 mii.

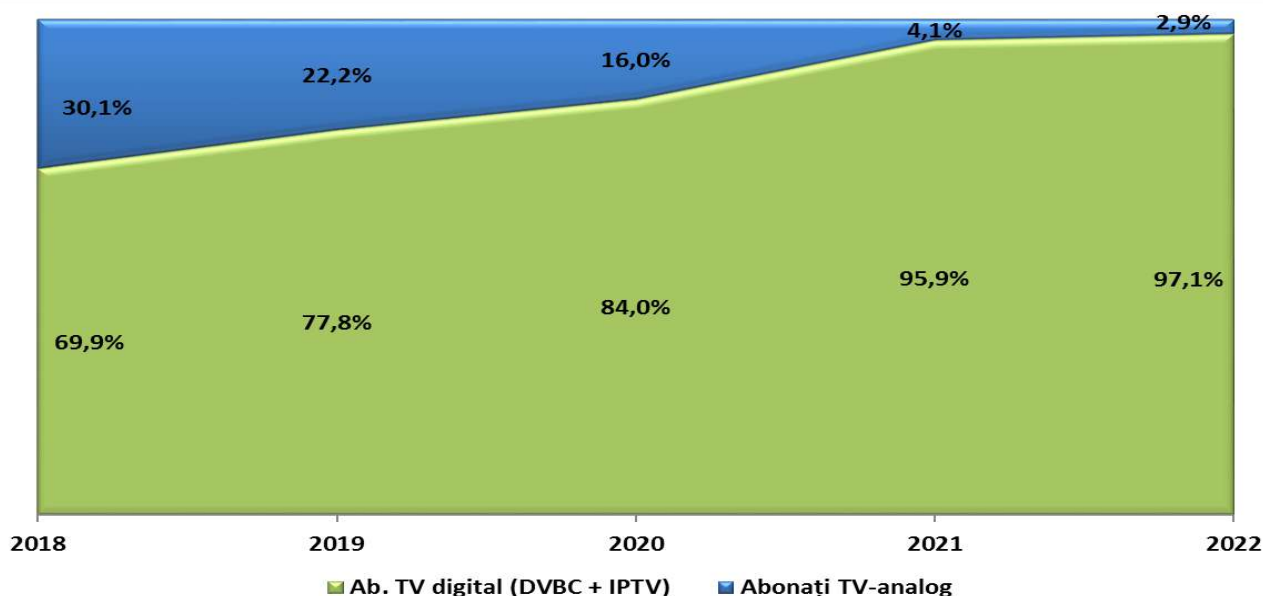
Urmare a acestei evoluții, rata de penetrare a serviciilor TV contra plată, raportată la 100 de gospodării¹⁶, s-a majorat în anii 2021 – 2022 de la 64% la 64,6%, în creștere cu 0,6 p.p.

Fig. 44. Număr de abonați (mii) și ratele de penetrare (%) ale serviciilor TV contra plată: Sursa: ANRCETI

În perioada de raportare, numărul utilizatorilor cu acces la conținut TV în format digital a însumat 709,7 mii, iar al celor care recepționează doar semnal TV în format analogic – a alcătuit 21,5 mii. Cotele de abonați la serviciile TV contra plată în format analogic/digital este prezentată în figura de mai jos.

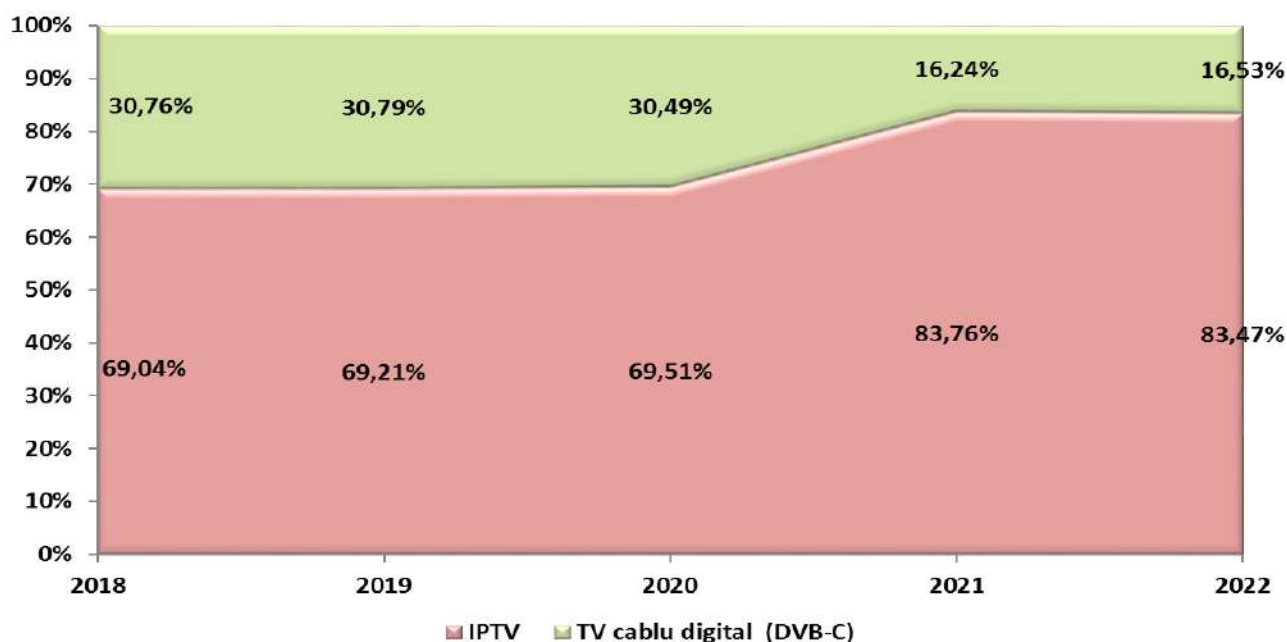
Fig. 45. Structura abonaților la serviciile TV contra plată - analog/digital: Sursa: ANRCETI

¹⁶ mărimea medie a gospodăriilor pe medii (2,3 persoane), pentru anul 2022 a fost preluată de la Biroul Național de Statistică conform ultimelor actualizări la momentul publicării. Sursa: <http://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala>

Datele statistice din ultimii cinci ani arată o tendință ascendentă constantă a numărului de abonați la serviciile TV contra plată, care recepționează semnalul TV în format digital. În această perioadă, ponderea abonaților care recepționează semnalul TV în format digital, pe baza tehnologiei IPTV a scăzut nesemnificativ cu 0,3 p.p.: de la 83,8% la 83,5%, iar al celor care recepționează semnalul TV în același format pe baza tehnologiei DVB-C a crescut în aceeași proporție de la 16,2% la 16,5%.

Fig. 46. Structura abonaților la serviciile TV contra plată - digital: Sursa: ANRCETI

6. Concluzii

Actualmente sectorul comunicațiilor electronice din Republica Moldova pe unele segmente își consumă capacitatea de generare a creșterii în sector. Astfel, volumul total al vânzărilor în sectorul comunicațiilor electronice pentru al doilea an consecutiv a înregistrat o creștere ușoară de 0,2% și a depășit cifra de 6 mld. 126,6 mil. lei. Această tendință s-a conturat pe fundalul creșterii piețelor de telefonie mobilă, inclusiv Internet mobil de la telefoanele mobile/smartphone-uri, Internet fix și de retransmisie a programelor audiovizuale. Scăderea veniturilor din furnizarea serviciilor de telefonie fixă a fost cu 19,1%, iar de Internet mobil dedicat - cu 18%.

Tendința ascendentă a pieței serviciilor de acces la Internet fix a fost încurajată atât de creșterea cererii pentru serviciile de acces la Internet, implementarea continuă a tehnologiilor de acces în baza fibrei optice și rețelelor de radioacces, cât și de intensificarea concurenței între furnizori de comunicații electronice. Dezvoltarea infrastructurii moderne de acces la Internet, creșterea numărului de utilizatori care accesează Internet-ul de la mai multe dispozitive (calculator, smartphone, tabletă) și a vitezelor de acces la Internet, a condus la sporirea capacității canalului Internet extern total (pentru acces la rețeaua globală de Internet) cu 13,6%: de la 938,3 Gbps, în anul 2021, la 1074 Gbps, în anul 2022.

Dezvoltarea pieței serviciilor de acces la Internet fix în țara noastră, este impusă nu numai de cererea tot mai mare față de conținutul de calitate și viteza de acces, efectul și factorul atât de important în dezvoltarea sa o are creșterea concurenței între furnizorii de acces în bandă largă prin punerea în aplicare a conceptului de triple play.

Dorința utilizatorilor de a primi toate serviciile de o clasă mai mare a dictat utilizarea de către furnizori a opțiunilor necesare pentru furnizarea de lățime de bandă pe baza tehnologiei FTTx, inclusiv FTTB/FTTH/GEAPON. Drept urmare, furnizorii au asigurat transferarea rețelelor de abonat în rețele optice.

De asemenea, investițiile făcute în rețelele mobile 3G și 4G au contribuit la creșterea ratei de acoperire și vitezei de acces pentru toți utilizatorii acestor rețele.